

INTERVJU

dr Suzana Paunović

Republika Srbija
iznad prosečnog
evropskog
standarda u oblasti
manjinskih prava

SAD

Diskriminacija
Roma i društveno
nasilje nad
manjinama
ozbiljan problem

INTERVJU

dr Tamaš Korhec:

Ono što je dobro
za Mađare - nije
loše za Srbe

Minority News

besplatan mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

Broj 1 | APRIL/MAJ 2013

PRO ET CONTRA

“Vojvođanska deklaracija” ukazala na ozbiljan nedostatak kulture dijaloga

ISTRAŽIVANJE

Nevena Petrušić:
U našem društvu
postoji
diskriminacija

Priština i Beograd na putu normalizacije odnosa

Istorijski sporazum za mir, perspektivu i nadu na Balkanu

SPECIJALNI DODATAK

8. april - Svetski dan Roma

JEVREJSKA ZAJEDNICA

JOM HAŠOA
Dan sećanja
na Holokaust i heroizam

Jozef Levi, ambasador Izraela u Srbiji

Najbolji lek
za antisemitizam je
eduksija

PROJEKAT Minority News

Za bolju
komunikaciju,
koordinaciju
i saradnju

Sve manje znamo o društvu u kom živimo

Elektronski bilten **Minority News** pokrenut je iz uverenja da postoji potreba za publikacijom koja sadrži informacije i odgovorno obrađene teme od značaja i interesa za pripadnike manjinskih zajednica u Srbiji. Smatrali smo da činjenica da **svaki peti stanovnik Srbije pripada nekoj od manjinskih zajednica** ne može biti ignorisana, ni kada je u pitanju informisanje u našem društvu.

Upozoravajuća je činjenica da pripadnici različitih nacionalnih zajednica danas mnogo manje znaju jedni o drugima nego što je to bio slučaj pre nekoliko decenija.

Minority News je projekat koji ima za cilj da doprinese opštoj informisanosti podižući nivo informisanosti zainteresovanih za probleme i pitanja pripadnika manjinskih zajednica.

Želimo da odgovorimo na interesovanja i potrebe, ali imamo ambiciju i da probudimo interesovanja. Posebno kod onih koji nisu upoznati sa činjenicom da **stvarnost Srbije danas čine različite nacionalne zajednice sa svojim kulturama, umetnošću, istorijom, stvaraocima i ljudima od ideja, znanja, iskustva, vizije...**

Multikulturalna Srbija je stvarnost, ali i perspektiva. Stoga, Srbiji trebaju razvijeni mehanizmi koji će garantovati očuvanje nacionalnog identiteta svim pripadnicima manjinskih zajednica, ali i mehanizmi koji će stvarati povoljne uslove za razvoj različitih nacionalnih kultura. Projekat koji će pospešivati komunikaciju i predstavljati kanal za plasiranje informacija iz različitih nacionalnih zajednica sigurno može u određenoj meri doprineti stvaranju tih uslova.

Minority News će u radu poštovati visoke profesionalne i etičke standarde, ali će istovremeno aktivno zagovarati otvoren i argumentovan dijalog institucija i manjinskih zajednica, kao i odnose poštovanja, uvažavanja i tolerancije u društvu.

Minority News je elektronski bilten koji će svoje čitaoce svakog meseca podsećati da u Srbiji žive i stvaraju različite nacionalne zajednice.

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Iz mađarske zajednice

Katinka Beretka

Saveti za međunarodne odnose ne ispunjavaju zadatke

Iz jevrejske zajednice

Savez jevrejskih opština Srbije
povodom antisemitskih plakata
u centru Beograda

Iz bošnjačke zajednice

Dan Bošnjačke zastave -
veliki praznik Bošnjaka

Iz slovenačke zajednice

Koncert horske muzike
slovenačkih kompozitora
koji su stvarali i stvaraju
u Srbiji

Iz slovačke zajednice

Ambasada Slovačke i
Ambasada Srbije zajednički u
Pekingu predstavljaju dela
slikara naivaca

Za bolju komunikaciju, koordinaciju i saradnju

Uz pomoć Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Beogradu i misije Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju, Centar za istraživanja migracija pokrenuo je projekat sa ciljem unapređenja komunikacije među pripadnicima nacionalnih manjina.

Projekat pored mesečnog biltena, podrazumeva pokretanje i redovno ažuriranje informativnog portala i organizaciju okruglih stolova, kojim će se uticati na opšti nivo informisanosti pripadnika nacionalnih manjina, ali i na nivo informisanosti o nacionalnim manjinama u Srbiji.

Nacionalne manjine u Srbiji prema zakonu imaju mogućnost da se obaveštavaju i informišu na maternjem jeziku. Najveći broj Nacionalnih saveta nacionalnih manjina u čijoj je nadležnosti obaveštavanje pripadnika nacionalnih manjina, tu mogućnost koristi i svoje pripadnike redovno i kvalitetno informiše putem sopstvenih štampanih ili elektronskih medija.

Ta nadležnost Nacionalnih saveta ima izuzetan značaj jer ne samo da obezbeđuje tačnu i brzu informisanost o sopstvenim pravima i mogućnostima, već značajno doprinosi očuvanju jezika, kulture i identiteta pripadnika nacionalnih manjina u Srbiji.

Imajući u vidu tu činjenicu i upoznavši se sa različitim kanalima informisanja među pripadnicima nacionalnih manjina u Srbiji, uočili smo potrebu da se formira zajednički kanal informisanja za pripadnike nacionalnih manjina, ali i za sve druge koji imaju interesovanja za pitanja nacionalnih manjina u Srbiji.

“Veoma dugo radimo na tome da se formira jedinstven medij koji bi publikovao sadržaje za koje bi bili zainteresovani pripadnici različitih nacionalnih manjina jer smo uočili da među njima postoje potrebe za sličnim infomacijama”, izjavila je **Biljana Jović, direktorka projekta**

Minority News i direktorka Centra za istraživanja migracija iz Beograda.

“Nacionalni saveti su pretežno usmereni na najvažnije i na konkretne informacije od kojih pripadnici nacionalnih manjina imaju direktnu korist - poput informacija o ostvarivanju osnovnih prava ili informacija o mogućnostima obrazovanja na maternjem jeziku. Sve ostale informacije pripadnici nacionalnih manjina dobijaju uglavnom iz mas medija koji zbog strukture publike i komercijalne orientacije, samo povremeno i veoma ograničeno tretiraju pitanja od značaja za pripadnike manjinskih zajednica”, dodala je ona.

“Projekat je izuzetno zahtevan, ali istovremeno i veoma

izazovan jer podrazumeva intenzivnu komunikaciju i saradnju sa predstvincima svih 19 Nacionalnih saveta, sa Kancelarijom za ljudska i manjinska prava, misijom OEBS i drugim zainteresovanim domaćim i stranim organizacijama koje se bave problemima nacionalnih manjina u Srbiji”, izjavila je **Iva Jurić, koordinatorka projekta.**

Projekat ima 2 veoma značajne komponente:

1. organizacija i distribucija redovnog mesečnog elektronskog biltena i internet portal,
2. organizacija 4 okrugla stola na kojima bi se razgovaralo o najznačajnijih temama za pripadnike nacionalnih manjina i na kojima bi se donosili zaključci, razmenjivale ideje i predstavljali različiti stavovi.

Projekat će imati svoj programski odbor koji će odlučivati o tome koja pitanja dominiraju u okviru manjinskih zajednica, u kom segmentu postoji najveća potreba za informisanošću i koji će davati različite savete i sugestije kako bi projekat zaživeo i postao relevantan među pripadnicima nacionalnih manjina u Srbiji.

“Projekat pored informativne ima i edukativnu komponentu. Situacija u društvu je trenutno takva, da se vrlo malo zna o problemima pripadnika različitih nacionalnih zajednica, čak je opšti nivo informisanosti o manjinama mnogo niži nego što je bio pre nekoliko decenija te projekat ne sme zapostaviti tu činjenicu i iskoristiti svaku mogućnost da plasira informacije koje su možda nekad bile opšte poznate, a danas su potpuno nepoznate u Srbiji,” izjavio je **Sveta Matić, urednik** mesečnog biltena **Minority News**.

“Projekat će pružiti priliku različitim nacionalnim zajednicama koje žive u Srbiji da predstave svoju kulturu, stvaralaštvo i identitet, ali će imati i mogućnost da prezentuju i svoje ideje, političke stavove, analize, strahove i nadanja”, dodao je Matić.

Za bilten **Minority News** možete se prijaviti na internet stranici www.minoritynews.rs

Dr Suzana Paunović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava

Republika Srbija iznad prosečnog evropskog standarda u oblasti manjinskih prava

Dr Suzana Paunović, odnedavno je na čelu Kancelarije za ljudska i manjinska prava, ali se tom oblašću bavi dugo. Pored naučnog bavljenja tom specifičnom oblašću prava, Suzana Paunović ima veliko praktično iskustvo koje je stekla obavljajući visoke državne funkcije u Ministarstvu rada i socijalne politike gde je osam godina rukovodila različitim organizacionim jedinicama, a od 2008. do 2012. godine je bila na poziciji pomoćnika Ministra.

Oblast manjinskih prava danas uređenija je nego što je bila pre nekoliko godina. Iako je doneto nekoliko važnih sistemskih i niz specifičnih zakona i propisa koji se odnose na zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srbiji, prostor za primenu propisa i unapređenje položaja manjinskih zajednica još uvek postoji. U Srbiji po prvi put deluje 19 Nacionalnih saveta nacionalnih manjina i stvoreni su svi institucionalni preduslovi da se manjinska politika definiše i sprovodi kroz proces koji uključuje predstavnike nacionalnih manjina.

Ipak, postoje i određeni problemi i očekivanja, naročito

Biografija

Suzana Paunović, rođena je 1969. godine u Užicu. Osnovne studije završila na Pravnom fakultetu u Beogradu. Pravosudni ispit položila je 2000. godine. Doktorirala 2012. godine. U oblasti socijalne zaštite radila od 1995. godine, a u ministarstvu rada i socijalne politike od 1997. godine.

U ministarstvu rada i socijalne politike rukovodila je organizacionim jedinicama koje obavljaju poslove u oblasti porodično-pravne zaštite (usvojenje, hraniteljstvo), kao i socijalne zaštite (inspekcijski nadzor u oblasti socijalne zaštite).

Od 2001. godine aktivno učestvovala u osmišljavanju i sproveđenju reformi sistema socijalne zaštite.

Od 2009 do 2012. godine bila na mjestu pomoćnika ministra rada i socijalne politike.

Udruženje stručnih radnika socijalne zaštite Srbije 2012. godine dodelilo joj prvu Republičku nagradu za doprinos socijalnoj zaštiti Srbije.

Intervju

Uspostavljeni dijalog Kancelarije za ljudska i manjinska prava i nacionalnih saveta je u uzlaznoj liniji

kod pripadnika nacionalnih manjina. Postoji mišljenje da prioritet državne administracije u narednom periodu treba da bude rad na primeni i unapređenju postojećih propisa, kao i ulaganje većih napora da se obezbede dodatna finansijska sredstva za rad Nacionalnih saveta nacionalnih manjina.

Prvi potezi direktorke Kancelarije ukazuju da će u njenom mandatu Kancelarija imati proaktivnu ulogu u odnosima sa Nacionalnim savetima i da će se hvatati u koštac i sa teškim temama i izraženim problemima. Prva konferencija na kojoj se otvoreno govorilo o odnosima Nacionalnih saveta i državnih organa organizovana je u martu, a već u aprilu se održao i radni sastanak na kom se govorilo o medijima nacionalnih manjina u Srbiji.

Za Minority News, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, govori o nadležnostima Kancelarije, trenutnoj situaciji i perspektivi manjinskih prava, o ključnim problemima i mogućim rešenjima vezanim za manjinske zajednice u Srbiji.

MN: Već nekoliko meseci ste na čelu Kancelarije i imali ste priliku da se sastanete sa predstvincima svih nacionalnih saveta nacionalnih manjina. Kakvi su Vaši utisci i kako vidite razvoj odnosa Kancelarije sa nacionalnim savetima?

Dr Paunović: Kancelarija za ljudska i manjinska prava uspostavila je dobru saradnju sa svim nacionalnim savetima nacionalnih manjina. Ta saradnja je konstruktivna i na obostrano zadovoljstvo, i nacionalnih saveta i Kancelarije, odvija se kontinuirano.

Ostvarivanje partnerskog odnosa nacionalnih saveta, Vladine Kancelarije za ljudska i manjinska prava i resornih državnih organa trebalo bi da doprinese kreiranju i sprovođenju manjinske politike u oblastima u kojima nacionalni saveti ostvaruju samoupravu - obrazovanju, kulturi, obaveštavanju i službenoj upotrebi jezika i pisama. Uspostavljeni dijalog Kancelarije za ljudska i manjinska prava i nacionalnih saveta je u uzlaznoj liniji, a njegovo suštinsko produbljivanje trebalo bi da u krajnjoj instanci unapredi ostvarivanje prava nacionalnih manjina i omogući ostvarivanje strateškog cilja – integracija nacionalnih manjina u sve sfere društvenog života.

“Konstituisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina označilo je početak dugotrajnog procesa u kojem svaki naredni korak predstavlja značajan doprinos unapređenju njihovog položaja”

MN: Kako biste ocenili trenutno stanje u Srbiji po pitanju nacionalnih manjina?

Dr Paunović: Ustavni i zakonodavni okvir, kao i institucionalni okvir za zaštitu, ostvarivanje i unapređenje prava pripadnika nacionalnih manjina, koji je razvijan tokom poslednjih deset godina, stavlja Republiku Srbiju iznad prosečnog evropskog standarda u ovoj oblasti, što potvrđuju i nalazi brojnih monitoring tela međunarodnih institucija, uz konstataciju da je u praksi ostala ograničena implementacija pojedinih zakonskih odredbi kojima se reguliše način ostvarivanja manjinskih prava. Kancelarija za ljudska i manjinska prava, kao služba Vlade, prepoznala je ovo pitanje kao prioriteno za položaj nacionalnih manjina, te je svoje aktivnosti usmerila ka realizaciji tog cilja. U tom smislu organizovala je Konferenciju „Unapređenje saradnje između državnih organa i nacionalnih saveta nacionalnih manjina”, na kojoj su u konstruktivnom dijalogu predstavnici nacionalnih saveta i nadležnih ministarstava dogovarali dalje aktivnosti u cilju bržeg rešavanja otvorenih pitanja u ostvarivanju prava pripadnika nacionalnih manjina u oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisama.

Kancelarija za ljudska i manjinska prava uspostavila je dobru saradnju sa svim nacionalnim savetima nacionalnih manjina

Intervju

Kancelarija za ljudska i manjinska prava nema nadležnosti u zakonodavnoj sferi o ljudskim i manjinskim pravima

MN: Da li se može reći da je stanje mnogo bolje nego što je bilo pre nekoliko godina i koliko smo udaljeni od stanja koje bi pripadnici nacionalnih manjina mogli da ocene kao potpuno zadovoljavajuće?

Dr Paunović: Danas u Republici Srbiji deluje 19 nacionalnih saveta nacionalnih manjina koji imaju razvijenu mrežu nacionalnih institucija i organizacija i koji su aktivni učesnici društvenog života zemlje na svim nivoima vlasti.

U proteklom periodu dosta je urađeno na unapređenju položaja nacionalnih manjina u Republici Srbiji. Od 2000. godine u našoj državi formulisana je i vođena nova manjinska politika. Jedan od ključnih elemenata te politike, čija je suština integracija nacionalnih manjina u društveni i politički život zemlje, uz zadržavanje njihovog nacionalnog identiteta, bilo je zakonsko uobličavanje i regulisanje kulturne autonomije nacionalnih manjina. Kulturna autonomija nacionalnih manjina podrazumevala je stvaranje krovnih organizacija nacionalnih manjina koje bi u oblastima društvenog života od značaja za nacionalne manjine predstavljale manjinu pred državnim organima i odlučivale, odnosno učestvovalе u procesu odlučivanja o pitanjima iz tih oblasti. Kada je 2002. godine usvojen Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina stvorene su institucionalne mogućnosti da pripadnici nacionalnih manjina izaberu svoje nacionalne savete kao nosioce samouprave u oblastima kulture, obrazovanja, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma. Bilo je to značajno za unapređenje položaja nacionalnih manjina, ali i demokratsku afirmaciju njihovih nacionalnih identiteta i artikulaciju njihovih interesa u onim oblastima društvenog života koje su od presudnog značaja za očuvanje i razvoj njihovog identiteta. Konstituisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina označilo je početak dugotrajnog procesa u kojem je svaki naredni korak predstavlja značajan doprinos unapređenju njihovog položaja. Postepeno, nacionalni saveti nacionalnih manjina prepoznati su kao pouzdan partner

državnih, pokrajinskih i lokalnih organa vlasti. Ustav usvojen 2006. zajemčio je njihov izbor kao ustavno pravo pripadnika manjina, a Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina iz 2009. godine značajno je proširio njihove nadležnosti.

MN: Kako vidite ulogu međunarodnih organizacija koje su aktivne u našoj zemlji i koje se bave pravima nacionalnih manjina?

Dr Paunović: Kancelarija za ljudska i manjinska prava ostvaruje saradnju sa svim relevantnim institucijama u Republici Srbiji koje se bave pravima nacionalnih manjina.

Pomenuju samo neke od njih: Misiju OEBS-a koja pruža stručnu pomoć i savete u vezi jačanja demokratskih institucija, naročito u oblasti vladavine prava, ljudskih prava, medija kao i sprovođenju zakona, Kancelariju Saveta Evrope koja pomaže u ostvarivanju obaveza proisteklih iz članstva u toj međunarodnoj organizaciji, Delegaciju Evropske unije

u Republici Srbiji koja prati stanje, između ostalog, i u oblasti ljudskih i manjinskih prava radi pristupanja Evropskoj uniji. Saradnja sa navedenim međunarodnim organi-zacijama ostvaruje se i u realizaciji mnogih zajedničkih projekata koji se sprovode u Republici Srbiji. Na planu realizacije zajedničkih projekata Kancelarija za ljudska i manjinska prava ima zavidnu saradnju i sa pojedinim ambasadama u Beogradu, kao što su Ambasada Velike Britanije, Ambasada Norveške, Ambasada Holandije.

MN: U svetu najavljenih izmena Zakona o nacionalnim savetima, da li smatrate da će izmene doneti veća ovlašćenja nacionalnim savetima nacionalnih manjina ili će postojeća ovlašćenja biti ograničena?

Dr Paunović: Kao služba Vlade, Kancelarija za ljudska i manjinska prava nema nadležnosti u zakonodavnoj sferi o ljudskim i manjinskim pravima. Nadležnosti u toj oblasti poverene su Ministarstvu pravde i državne uprave, koje

Prepostavljam da će nova rešenja ići ka jasnijem i preciznijem definisanju pitanja od interesa za nacionalne manjine koja su izazivala mnoge nedoumice u primeni Zakona

Mišljenja sam da se sa naknadnim popisom pripadnika albanske nacionalne manjine mora biti jako obazriv

Intervju

Raspodela serdstava iz budžeta za 2013. godinu izvršena, između ostalog, na osnovu broja pripadnika određene nacionalne manjine

je preuzeo deo poslova iz predhodnog organa, a koji se odnose na vođenje registra i izbor nacionalnih saveta nacionalnih manjina, kao i pripremu propisa o ljudskim i manjinskim pravima. To ministarstvo formiralo je radnu grupu za izmenu Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, donesenog 2009. godine, koja će sagledati postojeća rešenja i predložiti njihove izmene. Prepostavljam da će nova rešenja ići ka jasnijem i preciznijem definisanju pitanja od interesa za nacionalne manjine koja su izazivala mnoge nedoumice u primeni Zakona. Kancelarija za ljudska i manjinska pravainicirala je da u sastav te radne grupe uđu i predstavnici nacionalnih manjina, što je prihvaćeno, a predložila je i članove iz svojih redova koji treba da doprinesu poboljšanju tog propisa.

MN: Poznato je da veliki broj pripadnika nacionalnih manjina, ali i veliki broj pripadnika većinskog naroda, nema pravu predstavu o nadležnostima Vaše kancelarije, zbog čega dobijate veliki broj zahteva koji su izvan Vaše nadležnosti. Da li nam možete reći koje su tačno Vaše nadležnosti i ko se, na koji način i u kojim situacijama, može обратити Vašoj kancelariji?

Dr Paunović: Sa konstituisanjem nove Vlade jula 2012. godine, osnovana je Kancelarija za ljudska i manjinska prava 2. avgusta 2012. godine kao služba Vlade Uredbom kojom je određen i delokrug, uređenje i druga pitanja značajna za njen rad. Saglasno toj uredbi Kancelarija vrši stručne poslove za potrebe Vlade i nadležnih ministarstava koji se odnose na: zaštitu i unapređenje ljudskih i manjinskih prava; praćenje usaglašenosti domaćih propisa sa međunarodnim ugovorima i drugim međunarodnopravnim aktima o ljudskim i manjinskim pravima i iniciranje izmena domaćih propisa; opšta pitanja položaja pripadnika nacionalnih manjina; praćenje položaja pripadnika

nacionalnih manjina koje žive na teritoriji Republike Srbije i ostvarivanja manjinskih prava; ostvarivanje veza nacionalnih manjina sa matičnim državama. Polazeći od svog delokruga rada, Kancelariji se pored institucija izvršne i zakonodavne vlasti obraćaju i pojedinci kada u rešavanju svojih problema iz oblasti ljudskih i manjinskih prava traže mišljenje. Kancelarija nastoji da svim pojedincima koji se pismeno obrate u zakonskom roku odgovori i uputi ih na institucije koje im mogu pomoći u rešavanju sopstvenog problema.

MN: Dobro je poznat problem vezan za popis Albanaca na jugu Srbije. Koliko je izvodljivo rešenje da će se naknadno sprovesti popis samo za pripadnike albanske nacionalne manjine?

Dr Paunović: Kancelarija za ljudska i manjinska prava ima saznanja da postoje mišljenja da je zbog bojkota popisa stanovništava 2011. godine potrebno naknadno sprovesti popis stanovništva samo za pripadnike albanske nacionalne manjine. Mišljenja sam da se sa naknadnim popisom pripadnika albanske nacionalne manjine mora biti jako obazriv kako ne bi proizveo reakcije pripadnika ostalih nacionalnih manjina koji bi iz raznih drugih razloga mogli da traže isto to, što može stvoriti dodatne probleme. Ne treba gubiti izvida činjenicu da je organizovani popis stanovništva protekao u skladu sa zakonom i međunarodnim standardima. Pitanje broja pripadnika albanske nacionalne manjine, verovatno je aktualizovano sa raspodelom sredstava koja se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije za rad nacionalnih saveta, a koja doznačava Kancelarija za ljudska i manjinska prava. Na osnovu odredaba Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, sredstva koja se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije raspoređuju se tako što se 30% raspoređuje u jednakim iznosima svim registrovanim nacionalnim savetima u Republici Srbiji, a ostatak sredstava (70%) srazmerno broju pripadnika određene nacionalne manjine koju nacionalni savet predstavlja, kao

Na Konferenciji je zaključeno da će se svakog narednog meseca održavati radni sastanak iz jedne od oblasti iz nadležnosti nacionalnih saveta

Intervju

U izveštaju Evropske komisije konstatovani su značajni pomaci na ispunjavanju kriterijuma u vezi sa ljudskim i manjinskim pravima

i ukupnom broju ustanova te nacionalne manjine u oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma i obimu aktivnosti tih ustanova. Imajući u vidu da je raspodela serdstava iz budžeta za 2013. godinu izvršena, između ostalog, na osnovu broju pripadnika određene nacionalne manjine koju nacionalni savet predstavlja prema rezultatima popisa iz 2011. godine, kada je popisano nešto više od 5.000 pripadnika albanske nacionalne manjine, to se odrazilo smanjenjem visine sredstava namenjenih tom nacionalnom savetu u odnosu na 2012. godinu. Inače, Kancelarija za ljudska i manjinska prava ima dobro uspostavljenu saradnju i komunikaciju sa svim nacionalnim savetima nacionalnih manjina, pa tako i sa Nacionalnim savetom albanske nacionalne manjine, kome se redovno doznačavaju sredstva iz budžeta Republike Srbije za finansiranje njegovog rada.

MN: Nedavno ste organizovali konferenciju na kojoj su se okupili predstavnici gotovo svih nacionalnih saveta nacionalnih manjina, predstavnici međunarodnih organizacija i stručnjaci za manjinska prava. Koji su glavni zaključci konferencije i šta smatrate da je bilo posebno korisno za Vašu Kancelariju?

Dr Paunović: U organizaciji Kancelarije za ljudska i manjinska prava i Koordinacije nacionalnih saveta nacionalnih manjina u Republici Srbiji, održana je 28. marta 2013. godine konferencija posvećena unapređenju saradnje između državnih organa i nacionalnih saveta nacionalnih manjina. Na toj konferenciji učestvovali su predstavnici svih nacionalnih saveta i državnih organa koji imaju nadležnosti u oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisama. Ocenjujući je kao veoma dobar metod za efikasnije rešavanje pitanja za koje su zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina, na Konferenciji je zaključeno da će se svakog narednog meseca održavati radni sastanak iz jedne od oblasti iz nadležnosti nacionalnih saveta sa identifikacijom problema i rokom za njihovo rešavanje. Planirano je da se nakon toga organizuje nova konferencija sa istim učesnicima na kojoj bi se razmatrali ostvareni rezultati u rešavanju iskazanih problema u

PREDLOG ZAKLJUČAKA KONFERENCIJE

„Unapređenje saradnje između državnih organa i nacionalnih saveta nacionalnih manjina“ održane 28.03.2013 u Beogradu

1. Pripremiti zbirku dokumenata sa problemima is казаним на овој конференцији и доставити ih Kancelariji za ljudska i manjinska prava i resornim ministarstvima (dokumenta treba da pripremi Koordinacija i u roku od 15 dana dostavi ih Kancelariji i ministarstvima);
2. Organizovati pojedinačne radne sastanke za svaku od oblasti iz nadležnosti nacionalnih saveta, na kojima će učestvovati Koordinacija, Kancelarija za ljudska i manjinska prava i predstavnici resornih ministarstava, i na kojima će se odrediti rokovi za rešavanje problema;
3. Organizovati svakog meseca radni sastanak iz jedne od oblasti iz nadležnosti nacionalnih saveta;
4. Uvesti sistem merljivosti i proverljivosti;
5. Sledeća Konferencija na kojoj treba da učestvuju i ministri nadležnih ministarstava, treba da se organizuje posle održanih radnih sastanka i treba da predstavlja evaluaciju rada između dve konferencije i presek tadašnjeg stanja;
6. Uključiti nacionalne savete u pripreme zakona;
7. U radnu grupu za izmenu i dopunu Zakona o nacionalnim savetima uključiti i predstavnika nacionalnih saveta (Koordinacija je već odredila radnu grupu za pripremu predloga za izmenu Zakona o nacionalnim savetima)
8. Pokrenuti inicijativu za formiranje Saveta za nacionalne manjine Republike Srbije.

Opšti zaključak je da postojeće zakone treba implementirati u praksi, da je potrebno poboljšati komunikaciju i fokusirati se na suštinu problema.

Koordinacija nacionalnih saveta nacionalnih manjina predsedavajući
Borče Veličkovski

Nema sumnje da se uočeni problemi brže rešavaju ukoliko je permanentna i otvorena komunikacija svih aktera u jednom procesu

Intervju

Kancelarija za ljudska i manjinska prava, saglasno svom delokrugu rada, prati usaglašenost domaćih propisa sa međunarodnim ugovorima i drugim međunarodnim aktima

prethodnom periodu. Već 26. aprila 2013. godine održan je prvi radni sastanak pod nazivom „U susret donošenju novih medijskih zakona“ na kome su predstavljena osnovna rešenja sadržana u prednacrtu zakona o javnom informisanju, izneseni aktuelni problemi u oblasti informisanja nacionalnih manjina i formulisani konkretni predlozi za njihovo prevazilaženje.

MN: Kojim problemima će se Kancelarija posebno intenzivno baviti u periodu pred nama?

Dr Paunović: Imajući u vidu da smo zakonodavni okvir za ostvarivanje prava nacionalnih manjina ocenili zadovoljavajućim, a da problemi nastaju u implementaciji propisa koji regulišu način ostvarivanja manjinskih prava, nameru nam je da u tom području intenziviramo aktivnosti Kancelarije. Kako sam već iznela, prvi koraci su napravljeni organizovanjem zajedničkih konferencija i radnih sastanaka predstavnika nacionalnih saveta nacionalnih manjina i državnih organa koji sprovode propise u oblasti obrazovanja, kulture, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisama. Pokušavaju se sagledati osnovni uzroci zatečenog stanja, a potom sledi predlaganje rešenja koja bi omogućila eliminisanje problema. Ukoliko se ukaže na to da je pravni okvir glavna smetnja za ostvarivanje nekog manjinskog prava, Kancelarija će na stručnom nivou sagledati to pitanje i inicirati preko nadležnog ministarstva njegovu izmenu.

MN: Poznato nam je da ste nedavno imali posetu predstavnika Evropske komisije. Kakvi su Vaši utisci o toj poseti i da li je Srbija ispunila glavne uslove Evropske unije po pitanju manjinskih prava?

U izveštaju Evropske komisije konstatovani su značajni pomaci na ispunjavanju kriterijuma u vezi sa ljudskim i manjinskim pravima. U sklopu daljeg procesa evrointegracija na određivanju datuma početka pregovora o punopravnom članstvu Republike Srbije u Evropskoj uniji, Kancelariju za ljudska i manjinska prava posetili su sredinom aprila ove godine predstavnici Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji u cilju dobijanja dodatnih informacija o položaju nacionalnih

manjina, koje će poslužiti za završetak izveštaja o napretku. Na sva pitanja u vezi sa položajem pojedinih nacionalnih manjina, kao i aktivnostima koje su preduzimane ili su u toku u pogledu ispunjavanja preporuka Evropske komisije, predstavnici Delegacije su dobili odgovore. Razgovor je bio otvoren i kostruktivan uz puno uvažavanje svih aktivnosti i mera koje je naša zemlja na ovom planu preduzela.

MN: Kakva su Vaša lična očekivanja u ovoj godini po pitanju saradnje sa nacionalnim manjinama, s obzirom da predstavnici nacionalnih manjina od Vas, kao novoimenovanog funkcionera, imaju velika očekivanja?

Dr Paunović: Iskrena posvećenost poslu koji se obavlja, produbljivanje dalje saradnje i unapređenje komunikacije predstavljaju solidnu osnovu ali i izazov za efikasno i delotvorno izvršavanje zadataka koji su nam povereni. Po mom shvatanju dobro je da postoje obostrano velika očekivanja od saradnje između Kancelarije za ljudska i manjinska prava kao službe Vlade i nacionalnih saveta kao nosilaca samouprave u oblasti obrazovanja, kulture, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisama. To jeste prvi korak, ali ne i dovoljan. Mišljenja sam da se unapređivanje stanja manjinskih prava može jedino ostvariti u neposrednom dijalogu i stalnoj komunikaciji državnih organa i predstavnika nacionalnih saveta.

MN: Koji su ključni ciljevi koje ste postavili za ovu godinu?

Dr Paunović: Kancelarija za ljudska i manjinska prava nastoji da u ukupnom sagledavanju problematike ljudskih i manjinskih prava posveti dužnu pažnju svim segmentima svog delokruga rada, te u tom kontekstu nema ključnih ciljeva, već samo oblasti koje u zavisnosti od aktuelnosti mora da na najbolji način da unapredi. Shvatajući na ovakav način svoje zadatke, Kancelarija je nosilac aktinosti na izradi strateških dokumenata, kao što su Strategija borbe protiv diskriminacije i Akcionog plana za njeno sprovođenje, radili smo na donošenju Akcioni plan za sprovođenje Strategije za unapređivanje

Dobro je da postoje obostrano velika očekivanja od saradnje između Kancelarije za ljudska i manjinska prava kao službe Vlade i nacionalnih saveta

Intervju

Kancelarija učestvuje u realizaciji IPA 2011, a očekuje se početak IPA 2012 projekta finasiranih sredstvima EU

položaja Roma u Republici Srbiji za period 2012-2014. godine. Veliki deo aktivnosti Kancelarije odnosi se na učešće u radnim grupama za izmenu pojedinih zakona koji se tiču ostvarivanja ljudskih i manjinskih prava, kao i na koordinaciju rada međudržavnih tela obrazovanih po osnovu bilateralnih sporazuma o zaštiti nacionalnih manjina sa susednim zemljama. Imajući u vidu da je Republika Srbija strana ugovornica najznačajnijih međunarodnih multilateralnih ugovora u oblasti ljudskih i manjinskih prava, u Kancelariji se izrađuju državni izveštaji o ispunjavanju preuzetih obaveza. Iz oblasti manjinskih prava, u protekloj godini urađen je Treći periodični izveštaj o sprovođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, a do kraja godine trebalo bi da se uradi i Treći periodični izveštaj o primeni Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Kancelarija učestvuje u realizaciji IPA 2011, a očekuje se početak IPA 2012 projekta finasiranih sredstvima EU. Radićemo na daljem unapređivanju prava LGBT osoba i drugih marginalizovanih grupa u društvu. Uz podršku britanske i holandske amabasade nastavićemo program stažiranja za malde iz nacionalnih manjina u Srbiji.

MN: Da li smatrate da bi intenzivnija i otvoreni komunikacija svih aktera na sceni učinila da se problemi brže rešavaju i da li vidite prostor za bolju koordinaciju i komunikaciju?

Dr Paunović: Nema sumnje da se uočeni problemi brže

rešavaju ukoliko je permanentna i otvorena komunikacija svih aktera u jednom procesu. U Kancelariji za ljudska i manjinska prava trudimo se da sve aktere koji mogu da doprinesu unapređenju ostvarivanja prava nacionalnih manjina okupimo i da u neposrednom dijalogu pronađemo najbolja rešenja. Prostora za bolju koordinaciju i komunikaciju uvek ima i mi kao Kancelarija za ljudska i manjinska prava činimo napore da prihvativamo sve predloge i inicijative koja idu za tim.

MN: Da li planirate određene zakonske inicijative vezane za Kancelariju i položaj nacionalnih manjina?

Dr Paunović: Kancelarija za ljudska i manjinska prava, saglasno svom delokrugu rada, prati usaglašenost domaćih propisa sa međunarodnim ugovorima i drugim međunarodnim aktima o ljudskim i manjinskim pravima i inicira izmene domaćih propisa. Do sada je inicirala izmenu Uredbe o postupku raspodele sredstava iz budžeta Republike Srbije za finansiranje rada nacionalnih saveta nacionalnih manjina i donošenje odluke o obrazovanju Saveta za nacionalne manjine, što će omogućiti reaktiviranje rada ovog tela koje prati i razmatra stanje ostvarivanja prava nacionalnih manjina i stanje međunacionalnih odnosa u Republici Srbiji. Te inicijative upućene su Ministarstvu pravde i državne uprave koje ih je prihvatio i uputilo na usvajanje. Vlada je usvojila izmenu Uredbe, dok je donošenje Odluke o obrazovanju Saveta za nacionalne manjine u postupku donošenja.

Zoran Stanković, predsednik Koordinacionog tela za Preševo, Bujanovac i Medveđu

Moguć novi popis stanovništva na jugu Srbije

Predsednik Koordinacionog tela za Preševo, Bujanovac i Medveđu, Zoran Stanković, izjavio je da postoji mogućnost da se ponovi popis stanovništa u te tri opštine u oktobru ili novembru kako bi se stekla prava slika o broju stanovnika toga područja.

"Pokušaćemo da ponovimo popis," rekao je Stanković, podsetivši da su

Albanci s juga Srbije bojkotovali poslednji popis stanovništa. U Preševu je popisano svega 3.800 stanovnika, dok na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje ima 9.500 evidentiranih, a procenjuje se da na teritoriji opštine Preševo živi oko 35.000 stanovnika.

Prema rečima Zorana Stankovića, u

Bujanovcu je između 30.000 i 40.000 stanovnika, a u Medveđi između 10.000 i 15.000. Stanković je izneo podatak da je oko 13.500 stanovnika iz Preševa, oko 12.500 iz Bujanovca i nekoliko hiljada iz Medveđe u zemljama EU, što dodatno otežava prikupljanje tačnih podataka o stanovništvu.

“Vojvođanska deklaracija” ukazala na ozbiljan nedostatak kulture dijaloga

sveta@minoritynews.rs

Dilemu pred javnost su postavile političke elite, koje su umesto argumenata, javnosti ponudile niz teških kvalifikacija i međusobnih optužbi. Slučaj “Vojvođanske deklaracije” podigao je munjevito tenzije u čitavom društvu. Argumentovana rasprava je izostala, a atmosfera koja je kreirana ostavlja malo prostora za iznošenje različitih stavova i toleranciju.

Snažne reakcije, senzacionalizam, isključivost i prepostavke namera pri tumačenju Predloga deklaracije o zaštiti ustavnih i zakonskih prava Autonomne Pokrajine Vojvodine, ukazuju da će ozbiljna rasprava o odnosima unutar Srbije sačekati neka bolja vremena. Sada je buka isuviše jaka da bi se čuo glas razuma i jasna argumentacija zagovornika i kritičara. To ne znači da o Deklaraciji nisu mnogi izjavili ponešto. Uglavnom načelno, pozitivno ili negativno, ali bez uvažavanja onih sa drugaćijim stavom. O predlogu se oglasio gotovo čitav državni i pokrajinski vrh, a u medijima su dominirali kritički stavovi, uska stranačko-interesna tumačenja i kvalifikacije.

Bojan Pajtić "razbij" Srbiju

Iako je formalno Vlada Vojvodine predložila Skupštini Vojvodine dokument na usvajanje, **na udaru najžešćke kritike našao se predsednik vojvođanske Vlade, Bojan Pajtić**. Većina kritičara predloga deklaracije (bar onih koji je kritikuju javno) smatra da je Pajtić jedini odgovoran za

Dok su jedni objašnjavali da se deklaracijom štite legitimna prava građana i ispravljaju nepravde, drugi su tvrdili da je Deklaracija štetna i opasna po državu i interesu građana, posebno u trenutku kada se rešava status pokrajine koja je nekada imala i formalno i faktički isti status kakav danas ima Vojvodina

predlog čime se stekao utisak da je deklaracija privatni projekt koji ima za cilj da kreira politički alibi za moguću ličnu odgovornost. Visoki republički zvaničnici su već prvim izjavama pokušali da na taj način protumače inicijativu za usvajanje predloga deklaracije što je čitavom javnom mnjenju i onima koji su se kasnije oglašavali ukazalo na verovatan dalji tok i verovatan dominantan stav u javnom mnjenju. Iako je dokument tek u nacrtu i o njemu treba da se raspravlja pre nego što se izjasni Skupština Vojvodine, **većina parlamentarnih stranaka je odlučila da je upravo sada vreme da dodje do obračuna sa Pajtićem**. Sa druge strane Pajtić je odlučio da je baš sada pravo vreme da se predlog uputi u Skupštinu Vojvodine i dokaže da Deklaracija nije njegov privatni projekt.

Da li je u čitavom slučaju predloga deklaracije problematičan samo loš tajming?

Svakako da nije, ali je tajming poslužio kao dodatni argument kritičarima koji su **trenutak u kom Srbija pregovara o daljoj sudbini Kosova** ocenili kao **trenutak koji treba da isključi mogućnost otvaranja bilo kojih drugih pitanja**, a posebno ne onih koji mogu da navedu na zaključak da i druga srpska pokrajina ima pritužbi na tretman unutar države Srbije.

Razlike - duboke i široke kao Dunav

Brzo je postalo jasno da postoji veliki broj velikih razlika u shvatanju poteza Vlade Vojvodine. Stavovi se grupišu oko dva pola koja ne samo da su dijametralno suprotna već između njih postoji "snažan elektricitet". **Oko jednog pola su okupljeni oni koji smatraju da je tekst deklaracije u potpunosti u skladu sa Ustavom i Zakonima Republike**

Kritičari predloga deklaracije ne razmatraju postojanje problema na koji se deklaracijom ukazuje, ali veruju da se u pozadini predloga deklaracije krije loša namera ili čak težnja za separatizmom

PRO et CONTRA SRBIJA

Reakcije na tekst deklaracije bile su plasirane različitim metodama, od specijalnih konferencija za novinare, preko saopštenja institucija i partija, pa do organizacije mitinga i uličnih grafita

Srbije, pa čak smatraju i obavezom Pokrajine da štiti interes svog građana. Oko tog jezgra se veruje da predlog deklaracije ukazuje na problem koji već duže vreme postoji i koji se opisuje kao nepoštovanje Ustava i zakona u segmentu poštovanja prava Autonomne pokrajine i obaveze Republike prema pokrajini. **Sa druge strane, smatra se da je Deklaracija protiv ustavna, secionistička, separatistička** i da je publikovana u teškom trenutku za zemlju. Kritičari predloga deklaracije ne razmatraju postojanje problema na koji se deklaracijom ukazuje, ali veruju da se u pozadini predloga deklaracije krije loša namera odnosno lični i partijski interes ili čak težnja za separatizmom.

Ustavom garantovano pravo ili kršenje ustava?

Dok su jedni objašnjavali da se deklaracijom štite legitimna prava građana i ispravljaju nepravde, drugi su tvrdili da je Deklaracija štetna i opasna po državi i interes građana, posebno u trenutku kada se rešava status pokrajine koja je nekada imala i formalno i faktički isti status kakav danas ima Vojvodina. Takva analogija je u delu javnosti i kod pokrajinskog rukovodstva bila odbačena, ali je teza diskretno lansirana u javnost i očigledno je da je široko prihvaćena.

Verovatno je da država trenutno nije u mogućnosti da u potpunosti ispoštuje svoje ustavne obaveze prema pokrajini, pre svega finansijske. Sa druge strane, **pokrajinskom rukovodstvu se zamera na nespremnosti za dijalog sa republičkim vlastima** i na jednostranim potezima koji su doveli do toga da problem kulminira. Jednima je datum zakazivanja rasprave u Skupštini Vojvodine bio sporan i dodatno je ojačao argumentaciju da Deklaracija šteti nacionalnim interesima, drugima datum uopšte nije bio bitan i brzo su raspravu odložili.

Verovatno je da država trenutno nije u mogućnosti da u potpunosti ispoštuje svoje ustavne obaveze prema pokrajini, pre svega finansijske

Reakcije na sam tekst deklaracije su bile plasirane različitim metodama, od specijalnih konferencija za novinare, preko saopštenja institucija i političkih partija, pa do organizacije mitinga i uličnih protesta.

S obzirom da se oko deklaracije vrlo brzo stvorio front, **metode izražavanja nezadovoljstva su postajale sve brutalnije**. Čitav slučaj je kulminirao kada su predsedniku

Vojvođanske vlade upućene i pretnje smrću od strane "ratnih veterana".

Politička (ne)kultura Srbije

Iako primarno percipiran kao politički problem, "slučaj

Deklaracije" je ukazao da još uvek postoji problem odsustva kulture dijaloga u našem društvu, što je u ovom trenutku verovatno jedan od najozbiljnijih problema sa kojim se suočavaju vlasti na svim nivoima. U Srbiji koja je u sred procesa reformi mnoga rešenja da bi bila usvojena i održiva moraju se postići dijalogom. **Odsustvo kulture iznošenja argumenata**, korišćenja primerenih kanala i metoda komunikacije, kao i ulaganje dodatnih npora na edukovanju javnosti može naše društvo koštati mnogih propuštenih prilika, a **kao konačan rezultat može imati i neuspeh reformi**.

Brze i žustre reakcije, bez duboke analize problema i njegovih uzroka, kao i zaključivanje na bazi ograničenih ili neproverenih informacija i bez otvorenog dijaloga karakteristika su društava sa niskim stepenom političke i komunikacijske kulture.

Javna diskusija i izražavanje odnosa o predlogu deklaracije izaši su iz okvira Ustava i Zakona, a komunikacija i politička kultura su ponovo suzile granice političkog delovanja i društvenog dijaloga. Još jednom

U Srbiji koja je usred procesa reformi mnoga rešenja da bi bila usvojena i održiva moraju se postići dijalogom

PRO et CONTRA SRBIJA

Demokratska država takođe ima tvrda i beskompromisna pravila i jasne granice, ali unutar tih granica se odvija život, živi sloboda i stvara kultura

se pokazalo da bez obzira na uspehe koje je država postigla na mnogim poljima, još uvek je prag tolerancije u našem društvu veoma nizak, dok je senzibilitet izuzetno izražen.

Bez slobode nema demokratije

Država kao kompleksan sistem Ustavom i zakonima postavlja "tvrde" granice i crvene linije. Demokratska država takođe ima tvrda i beskompromisna pravila i jasne granice, ali unutar tih granica se odvija život, živi sloboda i stvara kultura.

Uvek kada se u stvaranje kulture i u kontinuiran proces kreiranja održivih adaptibilnih matrica delovanja u društvu umeša sila, bilo verbalna ili fizička, ugrožena je sloboda, pojedinac, društvo i država.

Samо društvo koje osuđuje nasilje, štiti slobodu pojedinaca. Takvo društvo stremi da nametne kulturu uvažavanja razlika i tolerancije jer tako stvara matricu u kojoj je dijalog o svakom pitanju moguć. **Društva u kojima dominira strah i gde nije dozvoljena sloboda izražavanja, ne mogu biti demokratska, niti pojedinac može biti slobodan.**

Deklaracija o zaštiti ustavnih i zakonskih prava Autonomne Pokrajine Vojvodine izazvala je reakcije koje su indikator niskog stepena političke kulture i demokratije u Srbiji. U javnoj raspravi o predlogu deklaracije, nema pobednika, a najviše gube građani.

Mediji - stub srama ili stub demokratije?

Iako bi cilj medija trebao da bude da podignu nivo informisanja u društvu, na žalost, mnogi mediji često doprinose većoj konfuziji i stvaranju nepremostivih razlika u društvu. U slučaju "vojvođanske deklaracije", mediji su kreirali atmosferu pogodnu za direktno i žestoko konfrontiranje različitih društvenih grupa, radujući se

Država kao kompleksan sistem Ustavom i zakonima postavlja "tvrde" granice i crvene linije

svakoj neodmerenoj izjavi, pozivajući se na istu pri izvođenju najčešće pogrešnih zaključaka.

Bez publikovanja deklaracije, nekih njenih delova ili kraćih sublimacija, prenošene su izjave zvaničnika bez ambicije da se publici predstave činjenice. Iako nisu plasirali laži, mediji su određene informacije skrivali što ponekad proizvodi gore posledice nego laž.

Kao i o mnogim drugim pitanjima, građani su iz medija o deklaraciji saznali iz izjava političkih lidera čiji stavovi su neupitno i nekritički prenošeni onako kako se građanima prenose informacije o ceni povrća na zelenoj pijaci.

Neki građani su izrazili spremnost da po cenu života brane ili napadaju deklaraciju jer veruju da je deklaracija "ispravljanje nepravde prema građanima Vojvodine" ili veruju "da je deklaracija uvod u separatizam".

Kontrolna funkcija medija u našem društvu često se potpuno zanemaruje. U društвima niskog nivoa političke kulture i komunikacije mediji su samo "protočni bojler", a trebali bi biti ozbiljna barijera govoru mržnje, verbalnom nasilju i gluposti.

Umesto kraja početak

Kakav god imali stav o deklaraciji sigurno je da je u pitanju tema koja će i u budućnosti izazivati veliko interesovanje, posebno pripadnika manjinskih zajednica koji žive u Vojvodini i koji na čitavu situaciju gledaju iz svog ugla.

Iako u čitavom slučaju oko "vojvođanske deklaracije" ima nešto dobro, onda je to sigurno iskustvo i pouka da za efikasnu i uspešnu raspravu prethodno treba stvoriti ambijent. To je tačka od koje treba početi sa izgradnjom istinske tolerancije i slobode u društvu, a Ustav, Zakoni i deklaracije, samo su tvrde granice iza kojih nema ništa.

Usvojena Deklaracija o zaštiti ustavnih i zakonskih prava pokrajine

U ponedeljak, 20.maja 2013. Skupština Vojvodine sa 71 glasom ZA i 21 glasom PROTIV izglasala Deklaraciju, kojom se ukazuje na potrebu da se zaštite ustavna i zakonska prava pokrajine.

U deklaraciji se, između ostalog, konstatuje "pojava višestruke povrede ustavnih principa i zakonskih regulative u odnosu na prava i nadležnosti organa i institucija u AP Vojvodini".

Deklaracija je uvažila pet amandmana Saveza

vojvođanskih Mađara i amandman Lige socijaldemokrata Vojvodine kojim je promenjen drugi stav iz predloga tako da glasi "autonomija Vojvodine je istorijsko i prirodno pravo njenih građana, jer je nastala i potvrđena voljom njenih naroda na Skupštini izaslanika naroda Vojvodine u Novom Sadu 30-31. jula 1945. godine, kada su oni jedinstveno odlučili da se Vojvodina, kao Autonomna Pokrajina, priključi Srbiji"

Ustavom garantovano pravo vs. separatizam

Da bi ilustrovali način na koji se u javnosti diskutovalo o predlogu Deklaracije o zaštiti Ustavnih i zakonskih prava Autonomne pokrajine Vojvodine izdvojili smo po nekoliko izjava ključnih političkih aktera, koji su jasno izrazili svoj stav o deklaraciji.

Predsednik Izvršnog veća Vojvodine,
Bojan Pajtić

- Velika većina građana jasno vidi da se ta prava ne poštuju i povređuju
- To najdirektnije utiče na interes građana Vojvodine. Narušavaju se i ranije stečena prava, što je nezabeleženo u modernoj evropskoj praksi
- Deklaracija će ozbiljno upozoriti na to da nepoštovanje načela autonomije, ustavnih i zakonskih rešenja, slabi pravnu državu i evropsku demokratsku praksu. Time se ugrožavaju stabilnost i normalno funkcionisanje odgovorne države
- Sadašnja republička vlast mora imati snage da podnese teret pogubne politike na Kosovu devedesetih godina i mora stići snage da doneše teške, ali dalekosežne odluke
- Vojvodina ne sme biti poligon na kojem će se iskaliti bes i frustracija zbog iznuđenih i nepopularnih poteza. Skupština Vojvodine neće pristati na to da se Vojvodina i prava njenih građana svedu na neku neobaveznu formu, poput nevladine organizacije, lovačkog ili ribolovačkog društva

potpredsednik Srpske napredne stranke,
Igor Mirović

Ja sam deklaraciju ocenio kao dokument koja ima separatističku notu. Naznaka separatističke note je u tome što je ona došla u jednom veoma teškom političkom trenutku za Srbiju kada su pregovori o

Vojvodina istovremeno daje punu podršku republičkoj vlasti da se jasno opredeli za evropski put Srbije, pre svega zato što u Evropi postoji "dobar običaj da se interesi i prava građana štite, a ustavne i zakonske norme poštuju"

Nedavno je, "mimo ustavnih garancija", smanjen okvir na osnovu koga se opredeljuje minimum finansijskih sredstava za Autonomnu Pokrajinu Vojvodinu

Republička Vlada je protivustavnom odlukom, bez konsultacija s pokrajinskim organima, počela na neustavan način da raspolaže pokrajinskom imovinom.

U potpunosti je ignorisan zahtev pokrajinske vlade da se, u skladu s nespornim nadležnostima prema Zakonu o utvrđivanju nadležnosti Vojvodine, predstavnicima Pokrajine obezbedi odgovarajuće učešće u vlasništvu i upravljačkoj strukturi Novosadskog sajma.

Uzurpirano je i pravo o postavljanju direktora Pokrajinskog fonda za zdravstvo i socijalnu politiku, suprotno od ranije podnete inicijative utemeljene na zakonu i nespornom pravu Autonomne Pokrajine Vojvodine

zaštiti naših građana na Kosovu i Metohiji bili na samom kraju. S druge strane, po formi i po sadržini deklaracija predstavlja neku vrstu političkog pamfleta. Tragajući za motivom njenog uvođenja u skupštinsku proceduru videli smo da iza toga стоји želja da se napravi politički pritisak na centralnu vlast. Ne mislim da je to dobro, čak ne mislim ni da je to legitimno, jer postoje trenutci kada se neke opštedsržavne vrednosti, da ne budem patetičan i kažem opštenacionalne, moraju staviti u prvi plan.

prvi
potpredsednik
Vlade Srbije
Aleksandar Vučić

- To je urađeno na loš način i u lošem trenutku, čime je naneta ogromna šteta državi Srbiji
- Građanima Vojvodine nije potrebna zaštita od Srbije nego od onih koji loše vladaju u Vojvodini. Najveća nezaposlenost je u Vojvodini. Tamo žive vreoma vredni ljudi, ali je loša vlast uništila sve što je u Vojvodini postojalo
- Pajtićeva izjava je "veoma opasna", ali neće proizvesti nikakvo suštinsko dejstvo, niti su taj čovek i ta stranka danas naročito bitni
- Bilo bi "lekovito i delotvorno" da se u Vojvodini održe izbori jer ne možete uspešno vladati bez legitimiteata

Predsednik Skupštine
AP Vojvodine
Istvan Pastor

- Apelujem i molim da pokrajinska vlada odustane od ideje da se ovaj dokument nađe na dnevnom redu prve sledeće sednica Skupštine Vojvodine. Jedino tako možemo stvoriti uslove za kompromis i za poboljšanje dokumenta, da razgradimo zidove nepoverenja. Apelujem i da se rešenja ne traže na ulici, jer znamo da su posledice svenarodnih mitinga užasno bolne i dugoročne. Moramo se vratiti u institucije
- Zar je moguće da nam se to dešava 2013. godine? Zar je moguće da se, makar koliko deklaracija bila problematična, stvara atmosfera linča, kroz plakate, društvene mreže i novinske naslove? Zar je moguće da se opet govori o ustašama, separatizmu i otcepljenju? Nije valjda da će uvek tako biti kada god potegnemo pitanje prava Vojvodine

Predsednik
Republike Srbije
Tomislav Nikolić

- Bojan Pajtić izmišlja problem tamo gde ga nema
- Nijedan čovek nije dovoljno jak i moćan da može da uradi nešto protiv interesa Srbije
- Ako gospodin Pajtić ima drugih problema onda to nisu problemi Srbije i njene autonomne pokrajine. Ako on misli da je to odbrana Bojana Pajtića od nečega što se oko njega polako priprema... Čini mi se da već sada postoji do voljno dokaza da u njegovoj vlasti nije sve rađeno u skladu sa zakonom
- Ako je toliko siguran, neka raspiše nekakav referendum, neka da ostavku i ode na izbore, pa ćemo da vidimo ko će da pobedi

Narodni poslanik,
Član odbora za Ustavna
pitanja
Bojan Kostreš

- Brine me nametanje teze o separatizmu u Vojvodini. Ako postoji separatizam onda ovog momenta Vlada Srbije mora da pošalje policiju i da pohapsi sve separatiste
- Priča o separatizmu je samo izgovor da se napravi politički performans koji ima za cilj da izazove vanredne izbore u Vojvodini

Narodni poslanik,
Član odbora za Ustavna
pitanja
Borislav Stefanović

- Ne postoji ni "S" od separatizma, ni jedan element internacionalizacije, niti bilo kakav pokušaj cepanja Srbije.

Predlog deklaracije o zaštiti ustavnih i zakonskih prava Autonomne Pokrajine Vojvodine

Demokratsko društvo mora da uvažava specifičnosti istorijskog, nacionalnog, kulturnog, religijskog i političkog pluralizma. U njemu je prirodno prisutna autonomija kroz koju se bez ugrožavanja prava drugih poštuju osećanja osobene pripadnosti svom narodu, ali i regionalnoj celini.

Polazeći od toga, autonomija Vojvodine je istorijsko i prirodno pravo njenih građana, jer je nastala i potvrđena voljom njenih naroda na Skupštini izaslanika naroda Vojvodine u Novom Sadu 30-31. jula 1945. godine, kada su oni jedinstveno odlučili da se Vojvodina, kao Autonomna Pokrajina, priključi Srbiji.

U tom duhu, autonomija Vojvodine je i Ustavom Republike Srbije uređeno i obezbeđeno pravo na različitost, pri čemu se podrazumeva decentralizacija vlasti, podela nadležnosti i samostalno uređivanje određenih poslova od interesa za građane pokrajine.

Ustav Republike Srbije utvrđuje da raspodela nadležnosti između centralne vlasti i autonomnih pokrajina počiva na principu subsidiarnosti, i da se poštovanje načela vladavine prava, vršenjem izvornih i prenetih nadležnosti temelji na principima harmonizacije, pravičnosti i solidarnosti.

Nesporno je da se elementi prava, obaveze i odgovornosti bliže određuju zakonima i uredbama koje se donose na nivou Republike Srbije, kao i Statutom Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Poštovanje navedenih načela i ustavnih i zakonskih rešenja, imperativ je pravne države i demokratske prakse i osnova je stabilnosti i normalnog funkcionisanja svake savremene i odgovorne države.

Činjenica je da je u dosadašnjoj političkoj praksi bilo perioda kada značajnije nisu poštovani ovi nesporni principi. Očekivalo bi se da razvoj demokratskog društva i njegovo približavanje opštim civilizacijskim i evropskim vrednostima smanjuje obim ovakvih pojava.

Nažalost, svedoci smo činjenice da u poslednje vreme dolazi do narušavanja ukupnog ambijenta koji, ne samo da ne doprinosi razvoju pravnog sistema i uspostavljanja

poverenja između organa Autonomne Pokrajine Vojvodine i centralne vlasti, nego i najdirektnije utiče na interes građana Vojvodine, ostvarivanje njihovih prava i garanciju sigurnosti. Posebno je osetljivo pitanje vezano za narušavanje ranije stečenih prava, a što je nezabeleženo u modernoj evropskoj praksi.

Nesporazumi su krenuli uzlaznom linijom krajem 2012. godine, a bili su vezani za uređivanje pitanja finansiranja Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Čak ni ustavna garancija iz čl. 184. stav 4. Ustava Republike Srbije prema kojoj budžet AP Vojvodine iznosi najmanje 7% u odnosu na budžet Republike Srbije, s tim što se tri sedmine od budžeta Autonomne Pokrajine Vojvodine koristi za finansiranje kapitalnih rashoda, nije mnogo pomogla, uprkos svojoj jasnoći i preciznosti. Sporenje je kulminiralo prilikom donošenja Izmena i dopuna Zakona o budžetskom sistemu i Zakona o budžetu Republike Srbije za 2013. godinu, što je dovelo do:

- podnošenja Predloga Vlade Autonomne Pokrajine Vojvodine za ocenu ustavnosti odredbe Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu, i
- utvrđivanja Predloga zakona o dopuni Zakona o budžetskom sistemu koji je Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine uputila Narodnoj skupštini, budući da je izmenama Zakona smanjen okvir na osnovu koga se opredeljuje minimum finansijskih sredstava za Autonomnu Pokrajinu Vojvodinu garantovan Ustavom.

Ustavni sud, pored nesporne urgentnosti ovog problema, još uvek nije ni nagovestio svoje odgovarajuće aktivnosti i utvrđivanje svoga stava.

Sa druge strane, Republička Vlada, bez konsultacija sa pokrajinskim organima, počela je na neustavan način da raspolaže pokrajinskom imovinom. Tako je Uredbom, primera radi, značajna imovina čiji je gruntovni vlasnik Pokrajina, bez bilo kakve saglasnosti, protivzakonito us-tupljena gradu Novom Sadu.

Ignorisan je u potpunosti zahtev Pokrajinske Vlade da se, u skladu sa nespornim nadležnostima prema Zakonu o utvrđivanju nadležnosti AP Vojvodine, predstavnicima Pokrajine obezbedi odgovarajuće učešće u vlasništvu i upravljačkoj strukturi Novosadskog sajma.

Istovremeno, masovno se vrše smene rukovodećih ljudi i članova upravnih odbora u značajnim državnim institucijama pre isteka mandata, bez zakonske osnove i bilo kakvog obrazloženja. Imenuju se stranački podobni kadrovi uz nepoštovanje mišljenja pokrajinske i lokalne administracije, eksperata odgovarajućih struka i sindikalnih organizacija.

Uzurpirano je pravo o postavljanju v.d. direktora Pokrajinskog fonda za zdravstvo i socijalnu politiku, suprotno od ranije podnete inicijative, zasnovane na zakonu, na šta ima nesporno pravo Autonomna Pokrajina Vojvodina. Naime, Upravni odbor Republičkog fonda prekršio je Zakon o zdravstvenom osiguranju kojim je eksplicitno propisano da se direktor Pokrajinskog fonda, po sprovedenom javnom konkursu, imenuje na predlog nadležnog organa autonomne pokrajine. Ovim se

suspenduje mogućnost građana Vojvodine da na transparentan način imaju uvid u raspodelu i plasman sredstava ovoga fonda.

Polazeći od svoje odgovornosti kao najvišeg organa i nosioca normativne vlasti u AP Vojvodini (u skladu sa članom 33. Statuta Autonomne Pokrajine Vojvodine), Skupština AP Vojvodine, donosi

DEKLARACIJU O ZAŠТИTI USTAVNIH I ZAKONSKIH PRAVA AUTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE,

u kojoj se:

- konstantuje pojava višestruke povrede Ustavnih principa i zakonskih regulativa u odnosu na prava i nadležnosti organa i institucija u AP Vojvodini
- pozivaju republički organi i institucije da zajedno sa pokrajinskom administracijom i predstavnicima lokalnih samouprava, uz jačanje međusobne saradnje, unaprede nivo poštovanja propisanih procedura, kao i nespornih prava i obaveza.

Etnička struktura Vojvodine

Prema poslednjem popisu iz 2011. godine, Autonomna Pokrajina Vojvodina ima 1.931.809 stanovnika, što čini 21,56 odsto od ukupnog broja stanovnika Republike Srbije.

Srbi, kojih u Vojvodini ima 1.289.635 (ili 66,76%), većinsko su stanovništvo ove severne srpske pokrajine. Po brojnosti zatim slede:

- Mađari (251.136 ili 13,00%),
- Slovaci (50.321 ili 2,60%),
- Hrvati (47.033 ili 2,43%),
- Romi (42.391 ili 2,19%),
- Rumuni (25.410 ili 1,32%),
- Crnogorci (22.141 ili 1,15%),
- Bunjevci (16.469 ili 0,85%),
- Rusini (13.928 ili 0,72%),
- Jugosloveni (12.176 ili 0,63%),
- Makedonci (10.392 ili 0,54%),
- Ukrajinci (0,22%),
- Muslimani (0,17%),
- Nemci (0,17%),

- Albanci (0,12%),
- Slovenci (0,09%),
- Bugari (0,08%) i
- drugi (ukupno ima više od 26 nacija i nacionalnih ili etničkih grupa).

U većini opština i gradova Vojvodine većinsko stanovništvo su Srbi. Mađari čine većinu stanovništva u pet opština na severu pokrajine (Kanjiža, Senta, Ada, Bačka Topola i Mali Iđoš), Slovaci čine većinu stanovništva u opštini Bački Petrovac, dok su grad Subotica i opštine Bečeј, Čoka, Bač i Kovačica etnički mešovite. U gradu Subotici i u opštinama Bečeј i Čoka pojedinačno najbrojnija etnička grupa su Mađari, u opštini Bač Srbi, a u opštini Kovačica Slovaci (Najveći broj Vojvodanskih Slovaka živi upravo u ovoj opštini). Drugi brojniji narodi Vojvodine (Rusini, Rumuni, Crnogorci, Bunjevci, Hrvati, Česi) čine većinu stanovništva u pojedinim naseljima, dok Romi čine većinu stanovništva u pojedinim gradskim četvrtima i formalnim prigradskim naseljima.

Intervju

Intervju predsednika Nacionalnog saveta Mađarske nacionalne manjine listu Magyar Szó

Korhec: Ono što je dobro za Mađare - nije loše za Srbe

Predsednik Nacionalnog saveta Mađara Tamaš Korhec izjavio je povodom najavljenih izmena i dopuna Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina da je zasad neizvesno da li će zaista biti proširene nadležnosti tih tela, a da bi čak moglo da se dogodi i da se pod firmom zakonskih izmena pokušaju suziti ovlašćenja manjinskih samouprava nacionalnih zajednica u Srbiji.

“Ukoliko ministarstvo zaista želi da smanji ovlašćenja koja su zastupljena u zakonu o nacionalnim savetima i uskladi ih sa Zakonom o kulturi, kao i Zakonom o javnom informisanju i medijima koji je u pripremi, onda će sa naše strane naići na potpuni otpor”, rekao je Korhec u intervjuu za „Mađar so”.

Korhec je kazao da je prema njegovim informacijama na prošlone nedeljnju sastanku u Beogradu posvećenom unapređenju položaja nacionalnih manjina u Srbiji rečeno da bi suštinu izmena zakona o nacionalnim savetima predstavljalo usaglašavanje sa postojećim zakonima u određenim oblastima.

Zahtevi građana srpske nacionalnosti za samoupravu potpuno su osnovani kako u Hrvatskoj, kako u Bosni i Hercegovini, tako na Kosovu. Prinike treba poštovati. Onaj koji smatra da je u interesu ravnopravnosti i očuvanja identiteta potrebna autonomija verodostojan je jedino ukoliko drži da njegov stav valja dosledno primenjivati, počev od Baskije, preko vojvođanskih Mađara, sve do kosovskih Srba

“Prema mojim saznanjima, nije rečeno da bi se proširile nadležnosti nacionalnih saveta. Čak, ukoliko govorimo o usaglašavanju sa drugim zakonima, onda to može da znači sužavanje nadležnosti u svim oblastima, osim u obrazovanju, jer je zakon koji pokriva ovu oblast i zakon o nacionalnim savetima na osnovu predloga Saveza vojvođanskih Mađara usaglašen na osnovu predloga Saveza vojvođanskih Mađara još u prethodnom parlamentarnom ciklusu. Plan u odnosu na budućnost je bio da i ostale zakone treba uskladiti sa zakonom o nacionalnim savetima, a ne obrnuto,” izjavio je Korhec. “U skladu sa našom snagom trudićemo se da odbranimo naša ovlašćenja, jer je sužavanje stečenih prava protivustavno. U krajnjem i najgorem slučaju stvar ćemo izneti pred Ustavni sud. Naravno, ne želim ništa da prejudiciram, jer imam i takvih informacija da ministarstvo u radnu grupu za izradu predloga zakonskih izmena želi da uključi i stručnjake delegirane od nacionalnih saveta. Ako se to dogodi, onda bi eventualne konflikte pokušali da odagnamo već u okviru radne grupe. Usaglašavanje

Plan u odnosu na budućnost je bio da i ostale zakone treba uskladiti sa zakonom o nacionalnim savetima, a ne obrnuto

Intervju

Treba da pazimo na to da u sproveđenju naših nadležnosti uzmemu u obzir legitimne interese drugih

zakona o obrazovanju sa zakonom o nacionalnim savetima dokazuje da je harmonizacija zakona moguća i bez sužavanja nadležnosti”, rekao je Korhec.

Prema rečima čelnika Nacionalnog saveta Mađara, zadatak onih koji podržavaju ideju kulturne autonomije je dokazivanje da ova **autonomija sa stanovišta mađarske zajednice rezultira dobrim stvarima i da one nisu loše za većinsku naciju**.

“Treba da pazimo na to da u sproveđenju naših nadležnosti uzmemu u obzir legitimne interese drugih. Naravno, legitimni interes drugih ne može da bude da mi izumremo, ili da budemo u drugorazrednom položaju”, dodao je Korhec.

Povodom onih političkih stranaka većinske nacije kojima smetaju nadležnosti Nacionalnog saveta Mađara, a da one istovremeno najglasnije zahtevaju što širu

autonomiju za kosovske Srbe, Korhec je konstatovao da se radi o dvojnom merilu.

“Tim ljudima je u toj meri koprena na očima da jednostavno ne primećuju da je to što govore, što traže i što čine u kontinuiranoj i nepomirljivoj uzajamnoj suprotnosti. Sam sam pristalica autonomije i otuda smatram da autonomija isto tako treba da štiti Mađara, kao Srbina. Zahtevi građana srpske nacionalnosti za samoupravu potpuno su osnovani kako u Hrvatskoj, kako u Bosni i Hercegovini, kako na Kosovu. Principe treba poštovati. Onaj koji smatra da je u interesu ravnopravnosti i očuvanja identiteta potrebna autonomija verodostojan je jedino ukoliko drži da njegov stav valja dosledno primenjivati, počev od Baskije, preko vojvođanskih Mađara, sve do kosovskih Srba”, zaključio je Korhec.

Magyar szó

Saveti za međunacionalne odnose ne ispunjavaju zadatke

Saveti za međunacionalne odnose koji funkcionišu u višenacionalnim vojvođanskim lokalnim samoupravama, nažalost, ne ispunjavaju u svim sredinama svoje zakonom predviđene zadatke – konstatovano je u analizi koju je usvojio Nacionalni savet Mađara.

Savetnica za pitanja službene upotrebe jezika u ovom savetu Katinka Beretka obrazložila je da praksa pokazuje da ta tela koja se formiraju u višenacionalnim sredinama ne ispunjavaju svoju pravu namenu. Prema njenim rečima, razlozi za to su višestruki, počev od toga da nije uspostavljena jedinstvena praksa za kandidovanje članova saveta za međunacionalne odnose, da u trećini nacionalno mešovitim lokalnih samouprava sve do danas nisu ni formirani ovakvi saveti, odnosno da ako su oni i formirani, da njihova aktivnost nije dosledna, transparentna i kvalitetna. “Takođe, ovi saveti retko zasedaju i javnost po pravilu nije obaveštena o njihovom radu, uticaj političkih partija u mnogo slučajeva neposredno je prepoznatljiv, a lokalne samouprave za finansiranje ovih saveta nisu predvidele posebnu budžetsku stavku”, upozorila je Katinka Beretka.

Katinka Beretka, savetnica za pitanja službene upotrebe jezika u Nacionalnom savetu Mađara

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti predstavila izveštaj Odboru Skupštine Srbije za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova

Nevena Petrušić: Postoji diskriminacija u društvu prema Romima, osobama sa invaliditetom i starima

Odnos prema određenim marginalnim društvenim grupama ukazuje da društvo nije spremno da prihvati razlike i one kojima je inkluzija preko potrebna

Građani Srbije, najveću distancu i najnegativniji stav imaju prema LGBT populaciji i HIV pozitivnima, kao i prema Albancima, Hrvatima, Romima i Bošnjacima.

Prema istraživanju koje je za potrebe Poverenika za zaštitu ravnopravnosti sproveo Centar za slobodne izbore i demokratiju (CeSID), uz podršku i pomoć Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), **najveća diskriminacija je prema Romima, osobama sa invaliditetom i starima.**

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti Nevena Petrušić navela je da **polovina ispitanika nije sklona tome da diskriminiše, ali ni da osudi diskriminaciju.**

Po njenim rečima, **trećina ispitanika osuđuje diskriminaciju**, a 18 odsto pokazuje izrazitu sklonost ka diskriminaciji, dok **petina ispitanika ne zna da je diskriminacija zabranjena.**

Ona je upozorila da zabrinjava to što je **44 odsto pritužbi povereniku u 2012. bilo zbog diskriminacije koju**

sprovode organi vlasti. Petrušićeva je navela da se **30 odsto pritužbi povereniku za zaštitu ravnopravnosti odnosi na diskriminaciju pri zapošljavanju.**

Među tužbama koje je u 2012. pokrenuo poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Petrušićeva je istakla tužbe protiv jednog lanca picerija jer je zapošljavao samo žene i protiv jednog privrednog društva koje je oglasom za poslovnog sekretara tražilo isključivo ženu od 25 do 35 godina, "priyatnog izgleda".

Većina građana upoznata i svesna postojanja diskriminacije u Srbiji

Građani su generalno upoznati sa pojmom diskriminacije, ali postoji znatan prostor za napredak, jer četvrtina populacije ne zna ništa ili nema stav o ovom pitanju. Među onima koji su dali neki odgovor dominiraju tri načina „razumevanja“ pojma diskriminacije:

- ugrožavanje/uskraćivanje prava (23%),
- omalovažavanje, ponižavanje (18%),
- neravnopravnost, nejednakost (12%).

U odnosu na istraživanje od pre dve godine razlikuje se redosled asocijacije na pojam diskriminacija, iako se u prvih pet asocijacija nalaze iste „definicije“. Građani jasno prepoznaju da nikada nije opravdano nekome uskratiti pravo (pravo na rad, na školovanje i sl.) samo na osnovu nekog ličnog svojstva (nacionalne pripadnosti, veroispovesti, pola itd.); tako

misli 81% ispitanika.

Više od 60% ispitanika smatra da je diskriminacija u Srbiji prisutna mnogo ili u priličnoj meri. Tek 3% misli da diskriminacija uopšte nije prisutna; 14% misli da je malo prisutna, dok 16% nije sasvim sigurno u svoj stav („i da i ne“). Više od trećine građana (36%) ocenjuje da diskriminacije ima više u odnosu na period od pre tri godine. Svaki deveti ispitanik misli da diskriminacije ima manje, 15% ne zna ili nema stav, dok 38% građana smatra da diskriminacija niti raste niti se smanjuje.

Gde se beleže najveća odstupanja?

Sledeće grupe iznad proseka veruju da diskriminacije ima više:

- 1) najmlađa populacija (između 15 i 18 godina);
- 2) nacionalne manjine, posebno romska, i
- 3) oni sa najnižim primanjima (manje od 10.000 dinara mesečno).

Kao najugroženija grupa, na prvom mestu ubedljivo se nalaze Romi, koje je spontano navelo 38% ispitanih. To je, međutim, manje (za 7% odnosno 12%) nego u istraživanjima iz 2010. i 2009. godine (45% i 50%). Za njima slijede siromašne osobe (28%), osobe sa invaliditetom (22%), starije osobe (18%), žene (17%) i pripadnici seksualnih manjina (14%).

Dodata je da je pokrenuta tužba i protiv vlasnika ugostiteljskog objekta čiji zaposleni su odbili da usluže grupu dece sa invaliditetom.

Kako je navela, **broj predmeta i pritužbi raste od 2010.** i od izbora povrenika za zaštitu ravnopravnosti. Poverenik, po zakonu, nikada ne postupa po službenoj dužnosti, već samo reaguje saopštenjima, a u pojedinačnim slučajevima diskriminacije može da reaguje samo ako je podneta pritužba.

Petrušićeva je kazala da je u **2012. poverenik za zaštitu ravnopravnosti uputio 117 preporuka organima javne vlasti.**

Srbi i Albanci najdalje od sklapanja brakova

Etnička distanca prema Srbima je očekivano najmanja, ipak **dve trećine Bošnjaka i trećina Roma nisu spremni na brak sa pripadnicima srpskog naroda.** S druge strane, **najveći stepen etničke distance Srba postoji prema Albancima** i on je najviši od svih drugih etničkih grupa. Gledano prema obimu, sledi distanca prema Hrvatima, Romima, Bošnjacima, a najmanja je prema Mađarima.

Diskriminacija najveća u zapošljavanju

Čak 37% građana je navelo da je diskriminacija najveća u zapošljavanju.

Zapošljavanje pripadnika diskriminisanih grupa, čak i ako takve mere koštaju budžet, podržava 76% ispitanih. Tek svaki deseti stanovnik Srbije kaže da ne bi podržao takve mere, jer bi one bile na štetu većine građana.

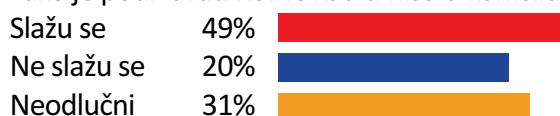
O upisu manjinskih grupa na univerzitet vlada skoro identično raspoloženje u društvu. Gotovo da nema razlika, osim neznatnog povećanja broja onih koji se protive tome da se manjinske grupe upisuju na univerzitet po posebnim kvotama (13% ispitanih); 73% bi takve mere podržalo, dok onih koji ne znaju ili nemaju stav ima 14%.

Što se tiče različitih mera afirmativne akcije, građani najveće razumevanje pokazuju kada je reč o školovanju na maternjem jeziku, jer se sa tvrdnjom da bi nacionalne manjine trebalo da imaju školovanje na maternjem jeziku, iako to košta budžet, slaže 45%

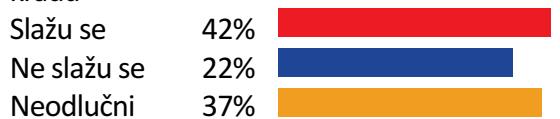
Izvod iz rezultata istraživanja

Više od 60% ispitanika smatra da Srbija treba biti država srpskog naroda

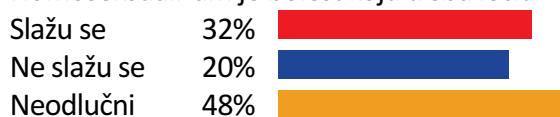
Lako je podržavati Rome kad ti nisu u komšiluku

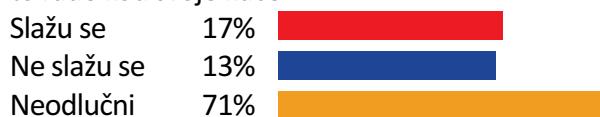
Nemam ništa protiv Roma, ali oni ipak vole da kradu

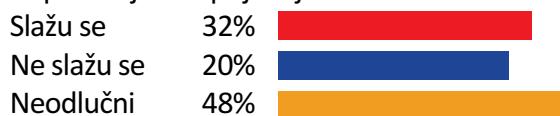
Homoseksualizam je bolest koju treba lečiti

Nemam ništa protiv homoseksualaca, ali neka oni to rade kod svoje kuće

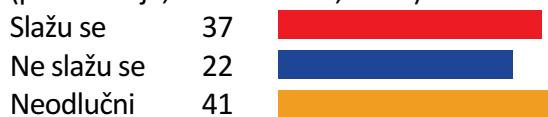
Treba biti oprezan prema drugim narodima i kada se pokazuju kao prijatelji

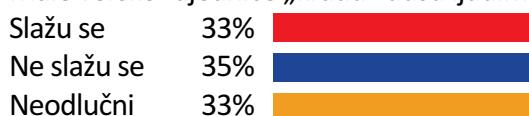
Srbija treba da bude država samo srpskog naroda, jer je on većinski narod

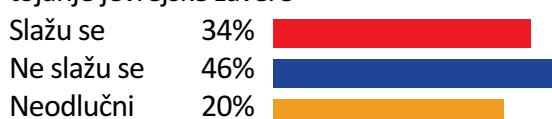
Normalan čovek priznaje samo tradicionalne vere (pravoslavlje, katoličanstvo, islam)

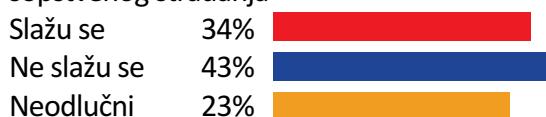
Male verske zajednice „kradu“ dušu ljudima

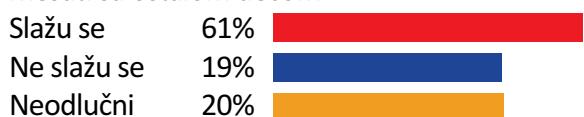
Ima neke istine u knjigama koje objašnjavaju postojanje jevrejske zavere

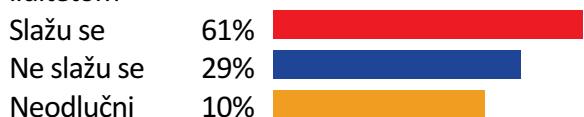
Jevreji nastoje da izvuku korist čak i iz sopstvenog stradanja

Decu sa smetnjama u razvoju ne bi trebalo mešati sa ostalom decom

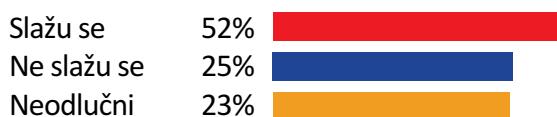
U našem narodu nema mnogo osoba sa invaliditetom

Zdravstvene ustanove bi trebale da odbiju lečenje obolelih od HIV-a/AIDS-a

Oboleli od HIV-a/AIDS-a su sami krivi za svoju bolest

Nikada nismo bili bliži održivom i obostrano prihvaćenom rešenju za Kosovo

Istorijski sporazum za mir i perspektivu na balkanu

Kompromisno rešenje je ideal u iznalaženju svakog političkog problema. Iako se čini često da je kompromis nemoguć, posebno kada su u pitanju različiti pogledi na prošlost, sporazum koji su postigli Beograd i Priština govori da je ipak realno postići dogovor kojim se normalizuje situacije, pre svega za građane koji žive na Kosovu.

Sporazum koji je 19. aprila parafiran u Briselu, izazvao je žestoke reakcije u Prištini, ali i u Beogradu. Gotovo istovremeno pojavili su se glasovi koji su sporazum proglašili činom izdaje. Stiče se utisak da su se na obe strane pojavile političke snage koje zapravo osuđuju činjenicu da su se dve donedavno sukobljene strane sporazumele. Argumenti koji su ponuđeni uglavno ne korespondiraju sa konkretnim tačkama sporazuma već su više reakcija na prošlost, koju više нико ne može da promeni.

Sporazum stvara još jednu Bosnu na Balkanu

Ekstremisti na Kosovu smatraju da nije potrebno niti neophodno nikakvo pregovaranje i sporazumevanje sa Beogradom dok Srbija ne prizna Kosovo kao nezavisnu i suverenu državu, a postoje i oni radikalniji koji se pored tih preduslova zalažu i za utvrđivanje ratne

odštete koju Srbija treba da plati Kosovu. Za njih sporazum nije pozitivan korak ka normalizaciji odnosa na Balkanu, oni ga osuđuju i pozivaju na bojkot sporazuma. Pojedini politički igrači na Kosovu već govore da sporazum stvara novu Bosnu i Hercegovinu na Balkanu i stvaranje entiteta. Određene političke partije prepoznaju mogućnost profitiranja na nezadovoljstvu ekstremista te se postavljaju na čelo protestne kolone, ponavljajući uporno svoju mantru: "Kosovo je nezavisna i suverena država i više nikad naša sudbina neće zavisi od Beograda".

Sporazum je veleizdaja

Sa druge strane, u Beogradu grupišu se oni koji smatraju da je potpisivanje sporazuma čin veleizdaje i da oni koji su parafirali taj sporazum trebaju krivično da odgovaraju jer su svesno prekršili Ustav Republike. Oglasila se i Srpska

Tema meseca

pravoslavna crkva koja je uputila pismo upozorenja predsedniku vlade i pozvala državni vrh da ne izda Kosovo. Pojedini visoko rangirani crkveni funkcioneri govorili su javno na protestima protiv sporazuma. Određen broj Srba sa Kosova, pre svega nastanjenih u severnom delu, odlučni su da bojkotuju primenu sporazuma i jasno se priključuju otporu protiv sporazuma Beograd i Prištine. Politički profit su namirisale i određene opozicione partie koje su okupile nezadovoljnice i koje su počele međusobno da se utrkuju koja će ubedljivije da dokaže da je u pitanju čin izdaje i krivično delo koje treba da ima teške posledice za počinioce. Priča o referendumu lansirana je kao teza za dnevno političke potrebe, međutim danas je i **referendum postao realna opcija**. Poznata mantra onih koji su protiv bilo kakvog dogovora dve strane je: "Kosovo i Metohija su neotuđivi deo teritorije Republike Srbije i niko nema prava da pregovara sa secesionistima".

Ljudi važniji od zakona

Pregovarači su unapred znali - **kakav god sporazum postigli naići će na žestok otpor u svom etničkom taboru**. U oba tabora još uvek je vidljivo prisustvo "onih principijelnih - koji ne praštaju i ne zaboravljaju". Osetio se taj pritisak na pregovaračima nekoliko puta tokom pregovora, ali su oni ipak uglavnom ostali fokusirani na konkretna rešenja i konkretni sporazum. **Tek ponekad onako sporadično bi se tokom pregovora otvarala neka teška tema i iznosili različiti pogledi na prošlost**, ali to je više bio rezultat umora pregovarača i predstava za sopstvenu javnost nego izraz želje da se pregovori prekinu. Svesni situacije, pregovarači obe strane, kao i predstavnica Evropske unije, uložili su napor da se sporazum na kraju postigne i da predložena rešenja budu dominantno orijentisana na poboljšanje života ljudi na Kosovu, ali i u Srbiji. Tek posle tog cilja bi se uvažavali u meri u kojoj je moguće, međunarodni principi, lokalni ustavi, zakoni, propisi i prakse. Uspeh postizanja sporazuma se na kraju ogleda i u tome da su obe strane zadovoljne jer je sporazum "u skladu" sa Ustavom i zakonima obe strane, dok je prava istina da je Sporazum najviše u skladu sa boljim perspektivnom građana koji žive na Kosovu i u Srbiji. **Osnovna kritika sporazuma koja dolazi sa obe strane je u tome što ne uvažava lokalne zakone**, ali jasno je da nije bilo moguće postići sporazum ukoliko je on treba da uvaži mogućnosti:

Značajnije od svih političkih implikacija je realno očekivanje da će sporazum u bliskoj budućnosti doprineti uvažavanju naroda koji dele jedan deo teritorije, da će nestati strah za egzistenciju i da će se otvoriti vrata saradnji

1. da kosovska policija može da primenjuje silu protiv svih onih koji ruše ustavno pravni poredak Kosova i formiraju paralelne sisteme vlasti

2. da državi nije dozvoljeno da pregovara sa teroristima i secesionistima i da je Kosovo Ustavom Srbije i Rezolucijom 1244 integralni deo Srbije.

Šta građani dobijaju sporazumom?

Građani nastanjeni na Kosovu, pre svega srpske nacionalisti dobijaju **veći stepen sigurnosti i bezbednosti** jer je njihov status konačno rešen. Imaće **svoje legitimne predstavnike u organima vlasti** koji nisu osporavani i sa kojima će Priština na osnovu sporazuma imati saradnju. Pripadnici srpske nacionalnosti imaju **prizato pravo na lokalnu samoupravu** sa

značajnim nadležnostima, **bez mogućnosti vlasti u Prištini da vrši majorizaciju ili sistemsku diskriminaciju**. S druge strane, Beograd će uvažavati dogovoren status za Srbe na Kosovu i **sredstva** koja Beograd izdvaja za funkcionisanje srpske zajednice na Kosovu biće **efikasnije korišćena i pravednije raspodeljena**. Suzbiće se šverc i krijumčarenje koje je prisutno (neko smatra da je bilo nužno jer nije postojalo drugih alternativa).

Građani Srbije dobijaju jasnu i konkretnu podršku Evropske unije u procesu integracija uz sve pogodnosti koje idu uz to. Taj **paket se sastoji od sredstava za unapređenje infrastrukture, veća podrška u reformama i u izgradnji efikasnijeg i funkcionalnijeg sistema**.

Određeni krugovi u Beogradu tu posledicu nazivaju trgovinom - Kosovo za članstvo u EU, ali je predsednik Vlade Srbije jednom prilikom plastično objasnio da **ne postoji alternativa u kojoj se postiže sporazum, a Kosovo se u celini vraća u politički, pravni i društveni sistem Srbije** i Srbija nastavlja sa procesom pridruživanja Evropskoj uniji.

Albanci sa druge strane dobijaju stabilnost i bezbednost jer sporazum predviđa jasne principe funkcionisanja lokalnih samouprava na severu Kosova i frustracija i tenzija zbog nemogućnosti da se upravlja delom teritorije više ne postoji. Dobijaju pored toga perspektivu članstva u EU i uređenog sistema kakav trenutno na Kosovu ne postoji.

Značajnije od svih političkih implikacija je realno očekivanje da će sporazum u bliskoj budućnosti doprineti uvažavanju naroda koji dele jedan deo teritorije, da će nestati strah za egzistenciju i da će se otvoriti vrata saradnji.

Tema meseca

Pregovarači žrtvovali rejting

Oba ključna pregovarača nalaze se pod velikim pritiskom javnosti, ali i političkih protivnika te je obojici pozicija na vlasti prilično ugrožena. Hašimu Tačiju je nešto ugroženija, s obzirom da on više nema većinu u parlamentu i gotovo je izvesno da će možda i pre izbora svoje mesto morati da ustupi.

Ivica Dačić, pored očekivanih pretnji smrću ima i niz drugih političkih problema koji prete da mu okrnje rejting i solidnu poziciju partije. **Najzbiljnije na diskreditaciji Dačića radi Srpska pravoslavna crkva**, ali ne miruje ni politička opozicija. **Srpska radikalna stranka je podnela krivičnu prijavu protiv njega** za delo veleizdaje za koje je zaprećena maksimalna zatvorska kazna.

Da bi odgovorili na teške optužbe i pružili kakvo takvo opravdanje za sporazum i onima sa radikalnijim stavovima, pregovarači su iznosili stavove koji su predstavljali slobodno tumačenje sporazuma ili su iznosili stavove koji ni implicitno ni eksplicitno nisu deo sporazuma.

Prištinski pregovarači su objasnili da je **sporazumom konačno uspostavljen suverenitet** na čitavoj teritoriji Kosova, kao i da je **sporazumom implicitno priznata nezavisnost od strane Srbije**.

S druge strane, **Beogradski pregovarači** su obavestili javnost da su **uvaženi svi zahtevi Beograda, ali ne i svi zahtevi Prištine**.

Oba pregovarača dele uverenje da će vreme pokazati da su odgovorno vodili pregovore i postigli sporazum koji je

u obostranom interesu. Zadovoljni nikada neće biti oni koji smatraju da je moguće postići sporazum koji je u interesu samo jedne strane i koji samo takvim ishodom ne bi bili razočarani.

Zašto je sporazum istorijski?

Londonski Ekonomist, ali i Ketrin Ešton, među prvima su izneli ocenu **da se radi o istorijskom sporazumu** jer otvara perspektivu za okončanje konflikta koji različitim

intenzitetom postoji već nekoliko decenija. Drugi razlog zbog kog se sporazum može nazvati istorijski je taj što se događa u jednom specifičnom istorijskom trenutku koji na duži rok opredeljuje razvoj čitavog regiona. Sporazum o normalizaciji odnosa je i za Kosovo i za Srbiju uslov evropskih integracija i stoga predstavlja važan istorijski korak u naporima za članstvo u EU. Sporazum Beograda i Prištine je istorijski i u kontekstu odnosa srpskog i albanskog naroda koji danas po prvi put u istoriji počinju međusobne odnose da

grade na osnovu uvažavanja međusobnih razlika i različitih interesa.

Kada se posmatra širi regionalni kontekst, **sporazum je stavljanje tačke na poslednji oružani sukob na Balkanu** i te strane predstavlja **moguć početak novog poglavlja** odnosa i rešavanja konflikta.

Sporazum je postignut i sada predstoji njegova primena, kao i tehnički pregovori koji trebaju da dovedu do iznalaženja konkretnih rešenja. Obe strane su saglasne da je učinjen prvi i najvažniji korak i da proces normalizacije odnosa više nije moguće zaustaviti.

Međutim, možda značajnije od svih političkih implikacija je realno očekivanje da će sporazum u bliskoj budućnosti doprineti uvažavanju naroda koji dele jedan deo teritorije, da će nestati strah za egzistenciju i da će se otvoriti vrata saradnji

Džozeff Bajden

Sporazum nada i za Beograd i za Prištinu

Sporazum sadrži nadu u napredovanje "evropskih aspiracija obe zemlje" i osigurava miroljubivu i bezbednu budućnost za njihove građane. Preduzimajući taj važan korak premijer Dačić i njegova vlada prikazali su sposobnost i čvrstinu

Ban Ki-mun

UN spremne da pomogunu

Pozivam Beograd i Prištinu da preduzmu konkretne mere za sprovođenje dogovorenog i obećavam pomoći UN u tom poduhvatu.

Izražavam nadu da će dogovor doneti bolju budućnost i trajnu stabilnost regionu.

Žoze Manuel Barozo

Sporazum treba brzo primeniti

Radi o istorijskom dogovoru, koji mora biti brzo primjenjen. Čestitam liderima obe strane na posvećenosti, hrabrosti i viziji. Sporazum će omogućiti da članice Evropske unije "donesu odluke o sledećim koracima na evropskom putu Srbije i Kosova".

Prvi sporazum o principima normalizacije odnosa

1. Formiraće se Udruženje/Zajednica većinski srpskih opština na Kosovu. Članstvo će biti otvoreno za sve druge opštine, ako se o tome slože članovi predložen od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, sa spiska dostavljenog od strane četiri načelnika opština u ime Zajednice/Udruženja. Sastav Kosovske policije na severu odražavaće etnički sastav stanovništva četiri opštine. (Biće imenovan još jedan regionalni komandant za opštine Južna Mitrovica, Srbica i Vučitrn). Regionalni komandant četiri severne opštine sarađivaće s drugim regionalnim komandantima.
 2. Udruženje/Zajednica biće formirana donošenjem statuta. Njeno rasformiranje može se obaviti isključivo po odluci opština članica. Pravne garancije biće obezbeđene u skladu s važećim zakonom i ustavnim pravom (uključujući pravilo dvotrećinske većine).
 3. Strukture Udruženja/Zajednice biće uspostavljene na istim temeljima kao i postojeći statut Zajednice kosovskih opština, npr. predsednik, potpredsednik, skupština, veće.
 4. U skladu s nadležnostima definisanim u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi i kosovskim zakonom, opštine članice će imati pravo da sarađuju na kolektivnoj primeni svojih ovlašćenja putem Udruženja/Zajednice. Udruženje/Zajednica će u potpunosti nadgledati oblasti privrednog razvoja, obrazovanja, zdravstva, urbanizacije i ruralnog uređenja.
 5. Udruženje/Zajednica će koristiti dodatna ovlašćenja koja joj dodele centralne vlasti.
 6. Udruženje/Zajednica će imati ulogu predstavnika u odnosima sa centralnim vlastima i u tu svrhu imaće mesto u savetodavnom veću zajednica. U realizaciji ove uloge predviđena je nadzorna funkcija.
 7. Na Kosovu će postojati jedna policija, pod nazivom Kosovska policija. Sve policijske jedinice na severu Kosova biće integrisane u okvir Kosovske policije. Plate će biti isplaćivane isključivo od strane Kosovske policije.
 8. Članovima drugih srpskih bezbednosnih struktura biće ponuđeno mesto u odgovarajućim kosovskim strukturama.
 9. Biće imenovan regionalni komandant policije za četiri većinski srpske opštine na severu (Severna Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić). Komandant ovog regiona biće kosovski Srbin
10. Pravosudna vlast biće integrisana i delovaće u pravnom okviru Kosova. Apelacioni sud u Prištini će uspostaviti komisiju u kojoj će većinu činiti srpske sudske i koja će biti nadležna za sve većinski srpske opštine. Jedno odeljenje ovog Apelacionog suda, sačinjeno i od administrativnog osoblja i sudija, imaće stalno sedište u severnoj Mitrovici (Okružni sud u Mitrovici). Svaka komisija tog odeljenja sastojaće se većinom od srpskih sudske. Odgovarajuće sudske učestvovaće u radu zavisno od prirode datog slučaja.
11. Lokalni izbori biće organizovani u opštinama na severu 2013. godine, uz podršku OEBS-a i u skladu s kosovskim zakonom i međunarodnim standardima.
12. Plan primene sa vremenskim okvirom biće napravljen do 26. aprila. Pri primeni ovog sporazuma poštovaće se princip transparentnog finansiranja.
13. Pregovaračke strane će intenzivirati razgovore o sektorima energetike i telekomunikacija i okončati ih do 15. juna.
14. Dogovoreno je da nijedna strana neće blokirati, niti ohrabrivati druge da blokiraju napredak druge strane na putu ka Evropskoj uniji.
15. Dve strane će formirati komitet za primenu, uz podršku Evropske unije.
- Kopiju sporazuma, na osnovu kojeg je urađen prevod, parafirao je u Briselu premijer Srbije Ivica Dačić uz propratni tekst: „Ovime potvrđujem da je ovo tekstopredloga o čijem će prihvatanju ili odbijanju obe strane podneti svoje odluke“.

Redovno izveštavanje američke vlade o poštovanju ljudskih prava

Stejt department o Srbiji: Diskriminacija Roma i društveno nasilje nad manjinama ozbiljan problem

Stejt department objavio izveštaj za 2012. godinu, o stanju ljudskih prava po državama. U izveštaju se našla i naša zemlja za koju su navedene zabrinjavajuće ocene po pitanju poštovanja prava manjina i drugih oblasti ljudskih prava.

Izveštaj navodi da se među najozbilnjijim problema nalaze diskriminacija i društveno nasilje nad manjinama, naročito Romima.

"Uznemiravanje novinara i pritisak na njih da sprovode autocenzuru predstavlja veliki razlog za zabrinutost, baš kao i korupcija u zdravstvu, obrazovanju i više grana vlasti, uključujući policiju i neefikasni pravosudni sistem čija su posledica dugotrajna suđenja i dugi periodi pritvaranja pre suđenja", smatra Stejt department.

Stejt department je naveo da je u Srbiji tokom protekle godine uočeno, fizičko maltretiranje zatvorenika koje je vršila policija, uz nemiravanje aktivista za ljudska prava, lezbejki, homoseksualaca, biseksualaca i transseksualaca, kako njihovih organizacija tako i pojedinaca, kao i grupa i pojedinaca koji kritikuju vladu.

State department navodi da su važni problemi Srbije:

- nedostatak trajnih rešenja za veliki broj raseljenih,
- porodično nasilje nad ženama i decom i
- trgovina ljudima.

U Srbiji uočeno, fizičko maltretiranje zatvorenika koje je vršila policija, uz nemiravanje aktivista za ljudska prava, lezbejki, homoseksualaca, biseksualaca i transseksualaca, kako njihovih organizacija tako i pojedinaca, kao i grupa i pojedinaca koji kritikuju vladu

"Vlada je u principu preduzimala korake u cilju izvođenja pred sud zvaničnika, kako u politici tako i u vladu, kada su obelodanjene zloupotrebe. Ali uprkos tome, mnogi posmatrači veruju da su brojni slučajevi korupcije, policijskog zlostavljanja i drugih zloupotreba ostali neprijavljeni i nekažnjeni", navodi se u izveštaju.

Stejt department je naveo da u Srbiji u prošloj godini nije bilo slučajeva političkih otmica ili ubistava koje je izvršila država.

Kada je u pitanju stanje u zatvorima, ocenjuje se da nisu ispunjeni međunarodni standardi, pošto su te ustanove prenatrpane, sa lošim higijenskim uslovima, bez potrebnog

osvetljenja i ventilacije, i uz lošu disciplinu i trening zatvorskog osoblja.

Kao jedan od problema, navodi se i predugo trajanje pritvora, uz podatak da se 27 odsto od 11 hiljada zatvorenika nalazi u pritvoru bez pravosnažne sudske presude.

Ipak se dodaje da vlasti dozvoljavaju posete nezavisnih međunarodnih posmatrača za zaštitu ljudskih prava. Stejt department ističe da predstavnici pravosudnog sistema i tužilaštva i dalje dobijaju pretnje, i kao primer navode slučaj odbeglog Darka Šarića, koji je navodno ponudio 10 miliona evra za ubistvo ljudi u vrhu tih institucija.

Na Kosovu problem barikade

Stejt department navodi da je u 2012. godine na Kosovu, jedan od najvećih problema predstavljale barikade.

„Najveći problemi u vezi ljudskih prava tokom godine bile su barikade postavljene na severu Kosova od strane tvrdokornih Srba, zbog čega su ograničena osnovna prava, uključujući slobodu kretanja i promet robe. Tom prilikom najtvrdokorniji (Srbi) su upotrebili i silu, kao i

akcije zastrašivanja nad domaćim neistomišljenicima, kao i međunarodnim bezbednosnim snagama tokom godine", konstataje izveštaj.

Iz oblasti ljudskih prava navedena je **zabrinutost u vezi društvene diskriminacije manjinskih zajednica, osoba sa hendikepom i članova homoseksualne populacije, kao i nasilje u porodici, posebno nad ženama.**

Dodatni problemi u vezi ljudskih prava je **korupcija i protekcija u zatvorima, dužna istražnog pritvora, sudска neefikasnost, zastrašivanje medija od javnih ličnosti i kriminalnih elemenata**, ograničen napredak u povratku raseljenih lica, korupcija u vladu, trgovina ljudima, dečiji rad u sivoj ekonomiji.

Stejt department dalje navodi da je kosovska vlada preduzela mere u cilju procesuiranja i kažnjavanja zvaničnika koji su zloupotrebili položaj, bilo da su u službi bezbednosti ili na drugim mestima u vladu, ali su mnogi visoki zvaničnici povezani sa korupcijom ostali nekažnjeni.

U izveštaju se podseća da je Ramuš Haradinaj 29.novembra oslobođen optužbi od strane Haškog suda i da je kosovska vlada sarađivala sa specijalnim istražnim timom Euleksa u vezi optužbi za trgovinu organima i zločine počinjene između jula 1999. i sredine 2000, optužbe koje su navedene u izveštaju Saveta Evrope iz 2010.godine.

Kada su u pitanju nestale osobe, konstatovano je da nije bilo informacija o politički motivisanim nestancima, i istovremeno se ukazuje da, prema Crvenom krstu, krajem godine je 1.766 osoba, koje su nestale tokom konflikta 1998-1999 i dalje su na listi nestalih.

U izveštaju se našli i Dragan Šutanovac i Milan Marković

Agencija za borbu protiv korupcije i nevladina organizacija Transparensi Srbija navode da je korupcija u zemlji široko rasprostranjena i da predstavlja sistematski fenomen, piše u izveštaju, i dodaje se da je nova Vlada Srbije najavila da će se snažno boriti protiv korupcije.

Stejt department navodi da je Agencija za borbu protiv korupcije pokrenula brojne prekršajne i krivične postupke protiv članova bivše vlade zbog grešaka ili nepodnošenja izveštaja o imovini.

Tako je krivična prijava podneta protiv bivšeg ministra odbrane Dragana Šutanovca jer je lažno predstvio veličinu svog stana.

Takođe, protiv bivšeg ministra za državnu upravu i lokalnu samoupravu Milana Markovića pokrenut je prekršajni postupak jer je izveštaj podneo posle određenog roka.

Zatvorenicima u Srbiji najteže

Stanje permanentne reforme pravosuđa i minimalne posledice na podizanje efikasnosti zatvorskog sistema i dalje su karakteristike kaznene politike u Srbiji,

konstatovano je u izveštaju o zatvorima i socijalnim ustanovama u Srbiji u 2012. godini koji je predstavio Helsinski odbor za ljudska prava u Srbiji .

Hiljade osuđenika u zatvorima u Srbiji propadaju fizički i psihički i nisu sposobni da se ponovo uklope u društvo, sistem je duboko korumpiran a njegova nefunkcionalnost je u krajnjoj liniji preskupa. Sistemsko kršenje ljudskih prava, stotine ljudi u neopravdanom pritvoru, neiskorišćeni proizvodni kapaciteti, sumnji u poslovi sklopljeni sa privatnim firmama, rezime je izveštaja Helsinskog odbora čije je integralno objavljivanje najavljeno za kraj godine.

Jozef Levi, ambasador Izraela u Srbiji

Najbolji lek za antisemitizam je edukacija

Ambasador Izraela Jozef Levi i poslanici Skupštine Srbije zatražili su da tužilaštvo što pre preduzme mere da se oni koji stoje iza nedavnih antisemitskih plakata u Beogradu privedu pravdi, uz poruku ambasadora da Srbija nije antisemitska država.

Antisemitizam je delo kukavica

"Zajednički smo osudili takvo delovanje i jedinstveno zahtevali da tužilastvo što pre preduzme mere da se ljudi koji stoje iza toga privedu pravdi, da se stane na put zlu, kao i da se sve ekstremističke organizacije koje pozivaju na mržnju bilo koje grupe koja živi u Srbiji zabrane", rekao je predsednik Grupe prijateljstva Skupštine Srbije sa Izraelom Borislav Stefanović.

Krajem marta u centru Beograda pojavili su se antisemitski posteri, na kojima su bili prikazani bombarder iz Drugog svetskog rata

Antisemitizam je bolest i svako društvo treba da se bori protiv te bolesti. Antisemitske poruke su veoma antipatriotsko i antisrpsko delo

sa Davidovom zvezdom, kao i slike srušene zgrade Generalštaba i mosta na Dunavu u Novom Sadu, uz poruku "14 godina od NATO bombardovanja, njihov teror i dalje traje".

Stefanović je novinarima posle sastanka, kome je prisustvovao i

Ambasador Izraela je poručio da Srbija nije antisemitska zemlja, niti antisemitsko društvo, ali da takvih pojava ipak ima u Srbiji

predsednik Saveza jevrejskih opština Srbije Ruben Fuks, rekao da su na njemu konstatovani problemi koji postoje zbog nedavne pojave ekstremnih poteza ekstremnih organizacija, brutalnog antisemitizma.

"Očekujemo da državni organi u najkraćem periodu deluju, ne samo protiv onih koji su lepili plakate, već i protiv organizacija koje kontinuirano šire mržnju, ali i da se potpuno nelegalne publikacije nazad povuku sa tržišta, pre svega Protokol sijamskih mudraci i druge knjige koje su apsolutno neprimerene i neprihvatljive za bilo koju civilizaciju i narod" - naveo je Stefanović.

Prema Stefanovićevim rečima, sagovornici su se složili i da se pokrene inicijativa da se u srpsko školstvo uvede sve što je potrebno

da bi deca bila naučena o antisemitizmu i zlu Holokausta.

Ambasador Izraela je poručio da Srbija nije antisemitska zemlja, niti antisemitsko društvo, ali da takvih pojava ipak ima u Srbiji.

Levi je istakao da antisemitske poruke u Beogradu nisu delo srpskih patriota, već naprotiv kukavica.

"Antisemitizam je bolest i svako društvo treba da se bori protiv te bolesti. Antisemitske poruke su veoma antipatriotsko i antisrpsko delo", ukazao je izraelski Ambasador i poručio da je najbolji lek za antisemitizam edukacija, posebno mladih generacija.

JOM HAŠOA

Dan sećanja na Holokaust i heroizam

Jom hašoa bio je inauguriran 1951. godine i ugrađen u zakon države Izrael koji je potpisao premijer Izraela David Ben-Gurion i predsednik Izraela Jichak Ben-Zvi. Originalni predlog predviđao je da se Jom hašoa obeležava 14. nisana, na godišnjicu ustanka u Varšavskom getu (19. aprila 1943), ali je tad datum bio problematičan jer je odmah nakon Pesaha. Iz tog razloga, datum je pomeren na 27. nisana što je osam dana pre izraelskog Dana nezavisnosti.

Jom hašoa u Izraelu
Jom hašoa u Izraelu počinje u sutan s državnom ceremonijom koja se održava na Trgu Varšavskog geta kraj Jad vašema, spomenika herojima i mučenicima Holokausta, u Jerusalemu. Tokom ceremonije nacionalna zastava se spušta na pola koplja, predsednik i premijer održe govore, a preživeli Holokausta pale šest baklji koje simboliziraju približno šest miliona Jevreja poginulih u Holokaustu. Glavni rabin recituju molitve. U 10 sati ujutro na Jom hašou čuju se sirene u celom

saveznicima i kao sećanje na jevrejski otpor u tom periodu.

U Izraelu je ovaj dan nacionalni i državni praznik. Održava se 27. nisana (aprila/maja).

U drugim zemljama postoje različiti komemorativni dani.

Izraelu dva minura. Ljudi prestaju s radom i stoje u stavu mirno; automobili se zaustavljaju, čak i na auto putevima. Čitava zemlja zastaje i odaje počast stradalima. Na Jom hašou održavaju se ceremonije i službe u školama i državnim institucijama.

Tokom večeri kojom započinje Jom hašoa i čitavog sledećeg dana po zakonu su zatvorena sva mesta javnog okupljanja. Izraelska televizija emituje dokumentarni program o Holokaustu, a na radiju je ozbiljna muzika.

Zastave na pola koplja su istaknute na svim javnim ustanovama. Obeležavanje dana pomera se unatrag na prethodni četvrtak, ako 27. nisana padne u petak (kao 2008.) odnosno na sledeći dan, ako 27. nisana padne u nedjelju (radi izbjegavanja blizine jevrejskog šabata). Fiksni jevrejski kalendar osigurava da 27. nisana ne padne u nedjelju.

Jom hašoa van Izraela

Jevreji u dijaspori koji obeležavaju Jom hašou to rade najčešće u sinagogi kao i u široj jevrejskoj zajednici. Komemoracije imaju raspon od sinagognih službi do zajedničkih bdenja i edukativnih programa. Mnogo jom hašoanskih programa uključuje i pružanje mogućnosti osobi koja je preživjela Holokaust ili direktnog potomka da se obrati zajednici. Mladi izvode recitate prigodnih psalama, pesama i čitanja tekstova o Holokaustu ili se organizuje gledanje filmova s temom Holokausta. Neke zajednice odaberu isticanje veličine gubitka koji su Jevreji iskusili u Holokaustu tako što čitaju imena žrtava Holokausta jedno za drugim, dramatizujući ideju o šest miliona smrти. Mnoge jevrejske škole takođe održavaju edukativne programe vezane uz Holokaust na Jom hašou.

Na Jom hašoa zastave u Izraelu su na pola koplja

Iz jevrejske zajednice

Takođe tokom toga dana desetine hiljada izraelskih srednjoškolaca i hiljade Jevreja i nejevreja širom sveta vrše memorijalnu službu **u Aušvicu** koja je postala poznata kao „**Marš živih**“ u inat marševima smrti tokom Holokausta. Ovaj događaj podržava izraelsko Ministarstvo obrazovanja i Konferencija o Holokaustu, koje ga smatraju važnim delom obrazovanja.

Jom hašoa 5773 u Srbiji

Iako, po broju pripadnika, malobrojna, Jevrejsku zajednicu Srbije, već po tradiciji, odlikuje vrlo živa aktivnost i obavezno obeležavanje Jom hašoa.

Na Jevrejskom groblju u Beogradu, u nedelju, **7. aprila**, održana je komemoracija povodom Jom hašoa. Istog dana, u 19 časova, Jom hašoa je, uz prigodan umetnički program, obeležen i u sinagogi **Sukat šalom**.

22. april 2013.

Država Srbija obeležila Dan Holokausta

Polaganjem venaca kod spomenika u kompleksu nekadašnjeg nacističkog logora „Staro sajmište“ u Beogradu, 22. aprila, obeležen je Dan sećanja na žrtve Holokausta i genocida u Drugom svetskom ratu.

Centralnoj komemorativnoj svečanosti prisustvovala je ministarka zdravlja u Vladi Republike Srbije, **Slavica Đukić Dejanović**, koja je u ime Vlade položila venac. Državnoj ceremoniji prisustvovali su,

osim nekoliko preživelih zatvorenika, ambasadori Izraela i Nemačke, brojne diplomatе, predstavnici romske nacionalne manjine, šef delegacije EU u Srbiji Vensan Dežer i predstavnici uprave Grada Beograda.

Na spomenik su venac položili i predstavnici Saveza jevrejskih opština Srbije.

Posebnost ovogodišnjeg obeležavanja Dana Holokausta u Srbiji je u tome što su nekadašnji nacistički

logor na Starom sajmištu posetili i članovi Užeg odbora Konferencije evropskih rabina koja je, predvođena **Pinhasom Goldšmitom**, glavnim rabinom Moskve, boravila u Beogradu. Rabini su tom prilikom izgovorili molitvu za nevino postradale.

Dan sećanja na žrtve Holokausta, genocida i drugih žrtava fašizma u Drugom svetskom ratu, ujedno je i dan proboja jasenovačkih logoraša.

Jom hašoa u Novom Sadu

Klubu Jevrejske opštine Novi Sad, 8. aprila, obeležen je Jom hašoa. Nakon što je o značaju ovog datuma u tragičnoj istoriji jevrejskog naroda govorila Edita Jankov, upaljeno je šest sveća za šest miliona naših stradalih sunarodnika u tokom Drugog svetskog rata.

Pod nazivom „Crtice iz života“ otvorena je zanimljiva izložba akademika slikara grafičara Slobodana Nenada

Karadžića čime je obeležen i Svetski dan Roma. Autor, pripadnik romskog naroda, ispričao je prisutnima svoju interesantni i tužnu životnu priču.

Romi su, kao i Jevreji, bili zatočenici gotovo svih koncentracionih logora u Evropi. **Tokom Drugog svetskog rata pobijeno je ih je 1 200 000**. Ova izložba ujedno je bila prilika da se još jednom podseti na izuzetno težak položaj pripadnika tog naroda u našoj zemlji.

Saopštenje Saveza Jevrejskih Opština Srbije, od 3. aprila 2013.

Savez jevrejskih opština Srbije povodom antisemitskih plakata u centru Beograda

Jevrejska zajednica Srbije uz nemirena je pojavom plakata kojima se njeni pripadnici optužuju da stoje iza bombardovanja Srbije i za "teror" koji u kontinuitetu traje od 1993. do 2013. godine.

Ovi plakati izgledom i sadržajem podsećaju na one koji su se mogli videti početkom okupacije, 1941. godine, kada je u Beogradu najavljivana, a potom, 22. oktobra 1941. godine, otvorena tzv. Antimasonska izložba koja je bila izrazito antisemitskog karaktera, s ciljem širenja protivjevrejskog raspoloženja. Odmah nakon tog događaja usledile su mere oduzimanja građanskih prava Jevrejima, pljačka njihove imovine, hapšenja, mučenja i masovne likvidacije. Na teritoriji današnje Srbije, u vreme vladavine pristalica nacističke ideologije, pobijeno je preko 80% jevrejske populacije. Danas su idejni tvorci plakata kojima je oblepljen centar Beograda, nastavljajući ove ideologije čiji su nosioci, 1941. godine, imali svu moć i vlast u okupiranoj Srbiji.

Antisemitski plakati koji su u petak 29. marta osvanuli u centru Beograda, učinili su svima jasno vidljivim anti-jevrejsko raspoloženje i stavove pojedinaca i članova organizovanih grupa, na čija javna izlaganja, članke, časopise, knjige i priloge na internetu Savez jevrejskih opština Srbije upozorava godinama. Ovi pojedinci i grupe nisu, ni u jednom jedinom slučaju procesuirani, kažnjeni ili osuđeni zbog širenja rasne, nacionalne i verske netrpeljivosti. Posledice njihove aktivnosti najbolje su se

mogle videti iz izveštaja o netrpeljivosti omladine u odnosu na razne manjine, prikazanog na RTS-u, u emisiji „Da možda ne“, veče pre objavlivanja plakata.

Netolerancija, mržnja, huškanje i diskriminacija, sve do fizičkih napada i ubistava, prisutni su u ova krizna vremena u mnogim zemljama i to u mnogo većoj meri nego u Srbiji. Nosioci retorike mržnje u svetu su idejna inspiracija pojedincima i, za sada, još malim i neuticajnim grupama u našoj zemlji, koje se sa njima ne samo

Ovi plakati izgledom i sadržajem podsećaju na one koji su se mogli videti početkom okupacije, 1941. godine, kada je u Beogradu najavljivana, a potom, 22. oktobra 1941. godine, otvorena tzv. Antimasonska izložba koja je bila izrazito antisemitskog karaktera, s ciljem širenja protivjevrejskog raspoloženja

ideološki nego i organizaciono povezuju. Savez jevrejskih opština Srbije upozorava da postoji tendencija usmeravanja gneva masa nezadovoljnih, poniženih i osiromašenih građana Srbije protiv Jevreja i ostalih nacionalnih manjina, koji su na ovim prostorima uvek delili sudbinu svojih sugrađana. Ukoliko se mržnja, ne samo prema Jevrejima nego i prema ostalim nacionalnim manjinama, ne suzbije u začetku, prerašće u stanje duha ovog društva kao vid poremećenih vrednosti što će

mu, povratno, naneti ozbiljne posledice. U skladu sa navedenim, uz svu zahvalnost na reakcijama i podršci predstavnika vlasti, uglednih pojedinaca i svih dobrih ljudi Srbije i Beograda, koji su nam dali u ovom, za nas ozbiljnom i deprimirajućem, trenutku, apelujemo na službe nadležne za praćenje aktivnosti ekstremističkih grupa i pojedinaca, javno tužilaštvo i pravosuđe u celini, da deluju efikasno i efektivno u sprečavanju i suzbijanju širenja ideja koje su odavno osuđene kao sramne i protivne svakom civilizovanom društvu.

VESTI IZ JEVREJSKE ZAJEDNICE

„Golem“ u JOB-u

U sredu, 24. aprila, nakon uspešnih izvođenja na Bejahadu, u Subotici, Zrenjaninu i Petoj beogradskoj gimnaziji, premijera predstave „Golem“ održana je i u Velikoj Sali Jevrejske opštine Beograd. Predstavu, kanadske autorke Đulije Paskal, izvelo je Omladinsko pozorište Jevrejske opštine Beograd "Kralj David" u režiji Mirjam Salom i sa potpuno novom glumačkom postavom.

Priručnik za čitanje grada

“Mesta stradanja i antifašističke borbe u Beogradu 1941-44, priručnik za čitanje grada” naslov je publikacije čije će je predstavljanje održano 11. aprila u Galeriji Jevrejske opštine Beograd. Publikacija je pripremljena i odštampana uz podršku Fondacije “Roza Luksemburg”, a producirana od Fonda B92 u okviru projekta „Poseta Starom sajmištu – Staze“. O knjizi su govorili njeni piređivači Rena Redle i Milovan Pisari.

Esad Džudžević, predsednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća

Dan Bošnjačke zastave - veliki praznik Bošnjaka

Nacionalna prava se nikome ne daju, a mi smo se usudili da ih sami, svojim znanjem i kapacitetom uzmemo, rekao je predsednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća Esad Džudžević u svom obraćanju na ceremoniji obeležavanja Dana bošnjačke nacionalne zastave u Novom Pazaru.

"Poštovani osnivači Bošnjačkog nacionalnog vijeća, vijećnici, odbornici, državni sekretari, predsjednici opština poštovani dame i gospodo, dragi prijatelji, poštovani učesnici 8. Smotre bošnjačkih narodnih igara – SBONI 2013, čini mi posebno zadovoljstvo da u ime Bosnjačkog nacionalnog vijeća i u svoje lično ime čestitam svim Bošnjakinjama i Bošnjacima i svim građanima Sandžaka 11. maj, Dan bošnjačke nacionalne zastave.

Ovaj 11. maj obilježavamo u godini kada ovaj saziv Bošnjačkog nacionalnog vijeća puni deset godina rada. Naši rezultati govore više od riječi. Ovaj Dan bošnjačke nacionalne zastave obilježavamo **u 2013. godini školstva na bosanskom jeziku u Sandžaku**.

Obnovili smo čitav sistem **vrijednosti Bošnjaka i ugradujemo ga u sistem drzave u kojoj živimo** i što je još važnije, taj sistem vrijednosti ugradujemo u svijest i ličnosti bošnjačke djece i generacija Bošnjaka kojima će biti vraćeni samopouzdanje i samopoštovanje jer će poznavati i znati cijeniti svoj jezik, historiju i kulturu. I ići će ovom zemljom ponosni na svoj nacionalni i kulturni identitet. Mi smo blagoslovjeni narod, mi nikoga ne mrzimo, nikada nijesmo činili zlo drugim, mi poštujemo druge i drugačije i mi smo narod koji je svojom kulturom i tradicijom obogatio druge narode sa kojim živimo. Dragi prijatelji, nacionalna prava se nikome ne daju. Mi smo se usudili da ih sami, svojim znanjem i kapacitetom uzmemo. Istina, ova vlada nam olakšava, a ne otežava da to radimo.

Bošnjačko nacionalno vijeće je mnogo učinilo na zajedništvu i postizanju nacionalnog konsenzusa unutar Bošnjaka. Ostvarili smo i učvrstili smo saradnju sa Bošnjacima u Bosni, Kosovu, Makedoniji, Hrvatskoj, Sloveniji, Crnoj Gori. Saradujemo sa svim narodima u ovoj zemlji: Mađarima, Rumunima, Hrvatima, Rusinima, Bugarima, Vlasima, Albancima. Saradujemo sa domaćim i međunarodnim faktorima.

Predstavili smo sandžačke Bošnjake i njihovu kulturu i historiju i prijateljima i onima koji nas previše ne vole. Ali nas zato svi cijene i poštuju. Ili će morati ubuduće da to rade. Dragi prijatelji, Bošnjaci u Sandžaku, u Bosni, na Balkanu žive izmiješani sa drugim narodima, a najviše sa srpskim narodom. Zato su nam vazni dobri odnosi Bošnjaka i Srba. Srbi će nas poštovati onoliko, koliko mi budemo poštivali sebe i svoju historiju i kulturu, ili koliko budemo jaki i jedinstveni.

Zato vas pozivam da ustanete i da se aktivno borite i učestvujete u ostvarivanju bošnjačkih prava. Pozivam vas da se maknemo od kulture jadikovki, nerada i sekiracije po kahvama i kahvićima i da zajedno izgradujemo kulturu upornog rada i istrajnosti, rezultata. I znajte, podsjećam vas na mudre riječi princa mudrosti i oca moderne bošnjačke nacije Alije Izetbegovića: U svijetu nema pravde i nepravde, ima jakih i slabih. Zato budimo jaki i uspjećemo.

Bošnjačko nacionalno vijeće zahtijeva od Vlade Republike Srbije realizaciju programa povratka izbjeglih, raseljenih i prognanih Bošnjaka, posebno pogranična područja opštine Priboj, i njihov održiv opstanak i život, kao i podizanje dostoјnih spomen-obilježja žrtvama otmica u Štrpcima i Sjeverinu, te pravičnu materijalnu naknadu njihovim porodicama;

Bošnjačko nacionalno vijeće snažno podržava proces objedinjavanja Islamske zajednice na području Republike Srbije i poziva vjerske poglavarne na dijalog koji bi doveo do obostrano zadovoljavajućeg rješenja, u skladu sa islamskim pravom i osmanlijskom tradicijom, a u interesu svih vjernika.

U skladu sa pozitivnim iskustvima zemalja Evropske unije, Bošnjačko nacionalno vijeće smatra da u procesu decentralizacije i regionalizacije Srbije, područje grada Novog Pazara i opština Tutin, Sjenica, Nova Varoš, Prijepolje i Priboj treba da sačinjava jednu administrativnu oblast, odnosno posebnu regionalnu samoupravu u okviru Srbije, kao i pravo uspostavljanja granične regije i saradnje sa južnim dijelom Sandžaka u Crnoj Gori. I sretan vam još jednom 11. maj, Dan bošnjačke nacionalne zastave. Ovim otvaram 8. Smotru bošnjačkih narodnih igara. **Želim vam svako dobro!**

Iz bošnjačke zajednice

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća sunarodnicima čestitao praznik

Čestitka povodom Dana Bošnjačke zastave

Bošnjaci u Sandžaku i Srbiji obelžavaju 11. maj kao nacionalni praznik bošnjačkog naroda "Dan bošnjačke zastave" čuvajući tako uspomenu na svete datume iz svoje istorije.

"I ovaj 11. maj Bošnjaci u Sandžaku i Srbiji dočekuju pomiješanih osjećanja, sretni zbog nacionalnog praznika, ali i zabrinuti zbog činjenice da je naš narod diskriminisan, i da mu se Ustavom zagarantovana prava brutalno krše, također podsjećamo da Bošnjačko nacionalno vijeće koje su Bošnjaci izabrali na demokratskim izborima još uvjek funkcioniše pod opstrukcijama resornog ministarstva", izjavio je **Samir Tandir, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća.**

"Uprkos svemu mi Bošnjaci sa optimizmom gledamo u budućnost i u tom smislu svim Bošnjakinjama i Bošnjacima čestitam 11. maj nacionalni blagdan „Dan bošnjačke zastave“, čestitao je Tandir.

Upravni sud presudio u korist Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru

Akreditacija uskoro

Upravni sud Republike Srbije, 04.04.2013., donio je Presudu kojom se uvažava Tužba Internacionalnog Univerziteta iz Novog Pazara i poništava Rešenje Nacionalnog savjeta za visoko obrazovanje Republike Srbije.

Na osnovu presude Upravnog suda, Nacionalni savet je obavezan da u roku od mesec dana doneše Odluku u skladu sa Presudom.

Ovom sudskom Presudom uvažene su primedbe Internacionalnog Univerziteta iz Novog Pazara u vezi sa postupkom akreditacije.

"Agonija akreditacije Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru trajala je jako dugo, ali se ovom Presudom, vjerujem, završava. Zahvaljujem se studentima i njihovim roditeljima koji su, uprkos svim pritiscima, ostali dosljedni svom povjerenju u kvalitet ovog Univerziteta. Ova sudska Presuda pokazatelj je da u ovoj zemlji ipak postoje instance kojima se obespravljeni mogu obratiti, što predstavlja pozitivan signal za sve građane ove zemlje," izjavio je prof. dr Mevlud Dudić, rektor Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru.

Koncert horske muzike slovenačkih kompozitora
koji su stvarali i stvaraju u Srbiji

Strune, milo se glasite

Ambasada Republike Slovenije i Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine u saradnji sa gradom Kragujevcem, Udruženjem Kragujevčana u Beogradu i Muzičkim centrom Kragujevac su u četvrtak 25. aprila 2013. u Domu vojske u Beogradu organizovali su muzički program.

Nastup izuzetnih izvođača, pre svega, Gradskog kamernog hora Liceum, dirigenta Miloje Nikolić i Kamernog ansambla Škancin ostavio je jak utisak na prisutne.

Izvođena su dela J. P. Galusa, Davorina Jenka, Mihovila Logara, Zlatana Vaude i Anice Sabo.

Koncert je bio deo projekta "Strune milo se glasite" koji organizuje i sprovodi Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine u Srbiji.

Projekat je posvećen predstavljanju horskih kompozicija autora slovenačkog porekla koji su delovali ili još uvek deluju na području Srbije. Zasnovan je na želji da se njihova delatnost približi publici, ali i da se ukaže na važne aspekte kulturne razmene između Slovenije i Srbije. Na ovaj način se povezuju i Društva Slovenaca, koja svojim

radom nastoje da očuvaju slovenačku kulturu u Srbiji. Ovim projektom su obuhvaćene horske kompozicije Davorina Jenka, Mihovila Logara, Zlatana Vaude i Anice Sabo, dok je posebno mesto dato delima **Jakoba Petelina Galusa, slovenačkog renesansnog kompozitora**, velikog majstora polifonije i horskog zvuka, koji je ovde uzet kao svojevrsni simbol dubokih korena i dalekih ishodista slovenačke umetničke muzike.

Novim Zakonom ne uskraćivati stečena prava

Scijelom razgovora o aktualnim problemima u području informisanja na jezicima nacionalnih manjina i formulisanja konkretnih predloga za njihovo prevladavanje, održan je radni sastanak pod nazivom "U susret donošenju novih medijskih zakona", u organizaciji Kancelarije za ljudska i manjinska prava i Koordinacije nacionalnih saveta.

Predstavnici nacionalnih zajednica među ostalim su zatražili da se preispita stepen kršenja stečenih prava i ovlašćenja novim Zakonom, da se izmene Zakona o

nacionalnim savetima i Zakona o javnom informisanju i medijima usuglase.

Predstavnici Hrvatskog nacionalnog vijeća, Darko Sarić Lukendić i Ankica Jukić Mandić, predložili su ovom prilikom da se umesto postojeće formulacije koja se odnosi na osiguravanje dela sredstava od Republike, Pokrajine i lokalnih samouprava, u članu 10 Prednacrta zakona, za rad medija koji informišu na jezicima nacionalnih zajednica osigura procent samo za ove medije.

Dani A. G. Matoša i dr. Josipa Andrića u Plavni

Peti dana A. G. Matoša i dr. Josipa Andrića, održani su u Plavni 27. i 28. aprila, u organizaciji mesnog HKUPD-a «Matoš» i Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata.

U sklopu manifestacije nastupili su najmlađi članovi društva «Matoš», zbor i tamburaši udruženja. Muzički program upotpunio je nastup HGU «Festival bunjevački pisama» iz Subotice.

Održana je i sveta misa za tri hrvatska velikana u župnoj crkvi sv. Jakova, a otvorena je i izložbe slika u Vatrogasnem domu članova HLU «Cro Art» iz Subotice.

Matoš i Andrić ostaju i nadalje glavni likovi trajnoga nadahnuća u radu plavanskih kulturnih udruženja, ističu lokalni Hrvati.

Zajednička manifestacija sremskih Hrvata

Nacionalni saveta hrvatske nacionalne manjine u saradnji sa Hrvatskim kulturnim centrom "Srijem - Hrvatski dom", organizovalo je u Sremskom Mitrovici 19.maja, prvu zajedničku manifestaciju svih sremskih hrvatskih kulturnih udruženja.

U prepunoj sali pozorišta "Dobrica Milutinović" manifestaciji "Srijemci Sremu" prisustvovali su dr Slaven Bačić, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća, monsinjor Đuro Gašparović, Sremski biskup, Miroslav Vasin, pokrajinski sekretar za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost polova, Petar Kuntić, republički poslanik i predsednik DSHV-a, Mato Groznica, podsekretar Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice, Milan Micić, pomoćnik pokrajinskog sekretara za kulturu i javno informisanje, Mata Matarić, poslanik u Skupštini AP Vojvodine, Ivan Karan, direktor NIU "Hrvatska riječ", Tomislav Janković, zamenik gradonačelnika Sremske Mitrovice, Zoran Miščević, zamenik predsednika Skupštine grada i druge značajne ličnosti Sremske Mitrovice i Srema.

Ambasada Slovačke i Ambasada Srbije zajednički u Pekingu predstavljaju dela slikara naivaca

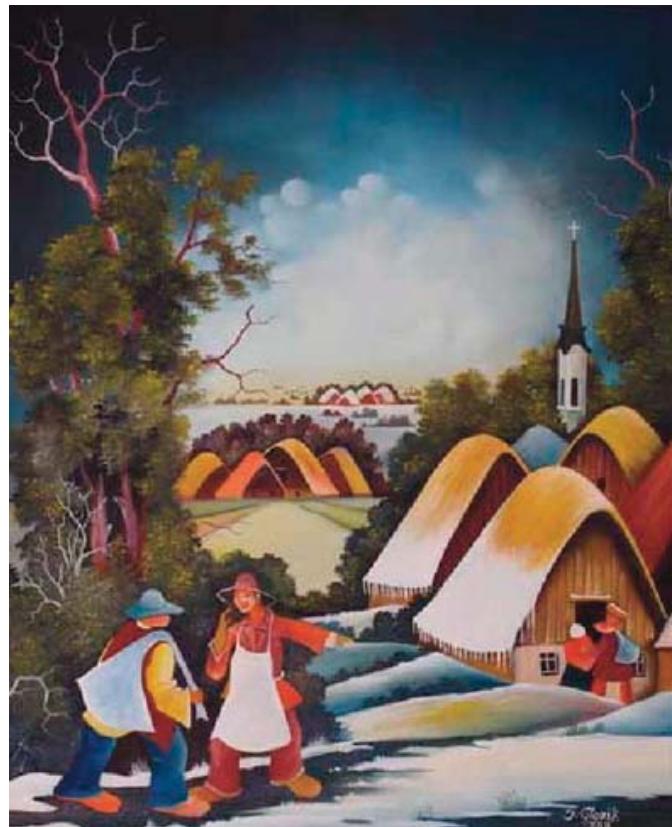
U petak, 10. maja u Pekingu svečano je otvorena izložba slika naivne umetnosti autora Jana Glozika iz Kovačice i Janoša Mesaroša iz Beograda.

Kovačička naiva, još jednom dokazuje da pronalazi put do svoje publike u svim krajevima sveta. **Izložba slika kovačičkog slikara**, koja će biti organizovana u prostorijama Slovačke ambasade u Pekingu, u Kini, samo potvrđuje činjenicu da specifični likovni izraz koji je Kovačicu promovisao u svetu, još uvek budi interesovanje i divljenje različite publike. Na pomenutoj izložbi svoje radove predstaviće savremeni kovačički slikar naive **Jan Glozik** i slikar naive iz Beograda **Janoš Mesaroš**.

Ova izložba je prva izložba, koju organizuje Ambasada Slovačke u Pekingu. Izložbu će svečano otvoriti Ambasador Slovačke republike u Pekingu Njegova Ekselencija **František Dlhopoljček**, a izložbu zajedno organizuju Ambasada Slovačke republike i Ambasada Srbije u Pekingu.

Izložba kovačičkog naivnog slikarstva i dela majstora, jednog od predstavnika poznate kovačičke škole naive Jana Glozika i naivano slikarstvo Janoša Mesroša, koje se svojim sadržajem razlikuje od kovačičke naive je putujućeg karaktera i osim u Pekingu biće predstavljena još u nekoliko gradova u Kini.

Slike naivaca u vlastništvu su mnogobrojnih svetski poznatih ličnosti, od engleske kraljice **Elizabete II**,

glumice Ursule Andress, glumca Alain Delona, do članova grupe The Rolling Stones i drugih. Izložba u Pekingu je svojevrsno priznanje i potvrda da je Kovačica meka naive.

"Slovesná jar 2013" – puno dobrih reči

Trodnevni program 47. po redu festivala pod nazivom **"Slovesná jar" održao se ove godine od 23. do 26. aprila u Martinu u Slovačkoj**. Poslednji dan festivala bio je posvećen književnosti, slikarstvu i uopšteno kulturi vojvođanskih Slovaka.

Program je počeo još u prepodnevnim časovima debatom pod nazivom "Inostrani gosti Verbalnog proleća" u kojoj su učestvovali pisci **Vjera Benkova, Miroslav Demák, Martin Prebuđila, Vladimir Valenčík, slikar Pavel Čanji**, kao i književnica i profesorka **Etela Farkašova iz Bratislave**. Program je nastavljen u Turčanskoj galeriji prikazom stvaralaštva književnica Vjere Benkove i Etele Farkašove, koje su ovom prilikom izrazile uzajamno poštovanje i književnu srodnost, i govorile o

saradnji koja ih je dovela do zajedničkog izdanja knjige na srpskom jeziku "U zatišju sna".

U istoj galeriji je malo kasnije otvorena izložba pod nazivom **"Slike i grafike" autora Pavela Čanjija**.

Dobrodošlicu inostranim gostu je poželeo direktor galerije Ljubomir Kraljovanski, a kurator izložbe Vladimir Valenčík je brojnim posetiocima i ljubiteljima likovne umetnosti u osnovnim crtama približio autorovo slikarsko i grafičko stvaralaštvo.

Otvaranju je prisustvovala i grupa od tridesetak slovačkih učitelja iz Vojvodine koji su na izložbu stigli posle završenog četvorodnevног seminara za učitelje, koji je u Martinu organizovala Žilinska samoupravna oblast.

U Novom Sadu održan Festival slovenske pismenosti i kulture

Bunjevci zajedno sa ostalim Slovenima

Predstavnici bunjevačke nacionalne zajednice učestvovali su na „Festivalu slovenske pismenosti i kulture”, koji je održan u Novom Sadu od 24. do 26. maja u organizaciji grada Novog Sada.

Tim povodom, zajedno sa drugim nacionalnim zajednicama, postavljena je izložba u holu Skupštine grada Novog Sada, na kojoj je prikazano kulturno-istorijsko nasleđe Bunjevaca, a predstavnici bunjevačke zajednice su učestvovali u priredbi „Večeri slovenskog prijateljstva“ u svečanoj sali grada Novog Sada.

Na svečanom otvaranju izložbe, Mirko Bajić se u ime bunjevačke nacionalne zajednice zahvalio gradu Novom Sadu na saradnji i istakao: „Bunjevci su istorijski poznati, mali slovenski narod, koji na ovim prostorima živi vekovima, a koji se nažalost i danas, poput decenija unazad, bori za očuvanje svoje samobitnosti. Ovo je priklica da pokažemo bar mali deo svog kulturnog i istorijskog nasleđa i radujemo se da zajedno sa drugim slovenskim narodima imamo priliku i čast da učestvujemo na ovom festivalu“.

O samoj izložbi i prikazanim eksponatima govorila je Kata Kuntić, predsednica KUD „Bunjevka“, koja je odabrala eksponate i postavila izložbu. Uzakala je na istorijski prikaz o poreklu Bunjevaca od dolaska na ove prostore do danas

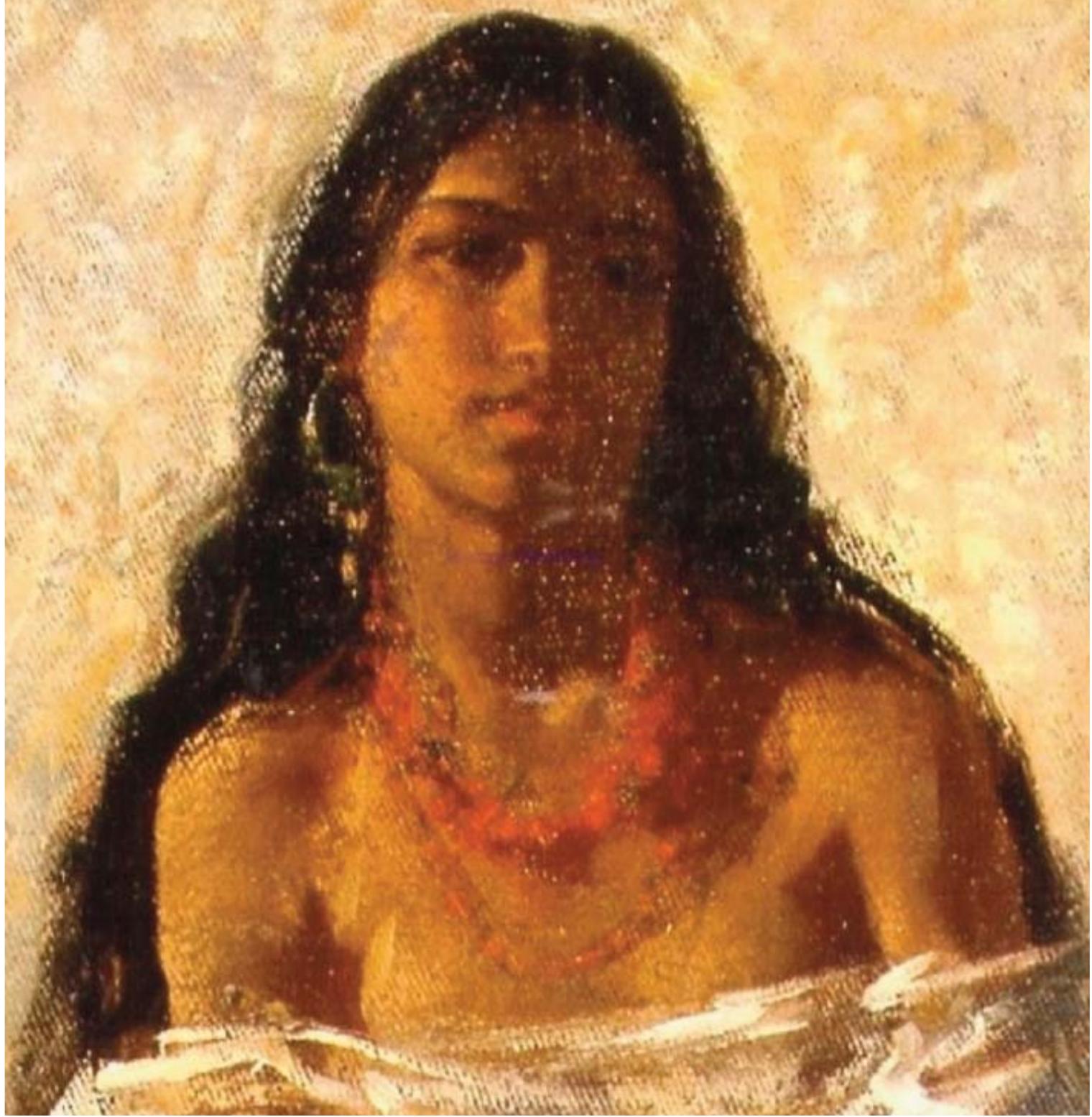
i posebno predstavila narodni običaj „Dužijanca“ sa eksponatima od slame, krunu i hleb od novog žita i bandaša i bandašicu u narodnoj nošnji, što je izazvalo i posebnu pažnju prisutnih.

Na priredbi „Večeri slovenskog prijateljstva“, učestvovala je solistkinja Tamara Babić, sa dve prigodne bunjevačke pesme, i KUD „Tavankut“ čiji je nastup prikazom spleta bunjevačkih narodnih igara izazvao oduševljenje publike. Na ovaj način Bunjevci su na festivalu učestvovali zajedno sa drugim slovenskim narodima koji žive na ovim prostorima i uz goste iz ruskog grada Nižnji Novgorod, doprineli da prvi festival slovenske pismenosti i kulture, koji organizuje grad Novi Sad, bude uspešan i zapažen.

Minority News

specijalni dodatak

8. april - Svetski dan Roma

Da li Romi imaju šta da slave?

Žive teško i kratko, nevidljivi za državu, u društvu u kom dominiraju predrasude i stereotipi, najranjiviji su deo društva i diskriminacija prema Romima je najizraženija

Prosečan životni vek Roma u Srbiji iznosi 49 godina, a tek jedan od 100 Roma doživi šezdesetu godinu.

Stalno zaposlenje ima samo pet odsto Roma, a 80 posto Roma je funkcionalno nepismeno. Tri do pet hiljada Roma pravno je nevidljivo, dok ostali najvećim delom jedini prihod koji ostvaruju jeste socijalna pomoć. Oko 15 odsto romskih devojčica starih od 15 do 19 godina stupa u brak pre 15. godine, dok svaka treća dobije makar jedno dete pre 18. godine. One školu napuštaju pre 12. godine.

za život. Uslovi su nedostojni čoveka. U takvim naseljima vrebaju opasnost od pojave požara i mnogih zaraznih bolesti. Broj Roma u takvim naseljima nije tačno utvrđen, ali postoje procene da se broj kreće između 25 i 50 hiljada ljudi.

Sve je izraženiji problem raseljavanja Roma iz takvih naselja, naročito u Beogradu, pri čemu se ne poštuju međunarodni standardi i ugrožavaju se zakonom zagarantovana prava tih ljudi. Kršenje međunarodnih standarda odnosi se na blagovremeno pismeno obaveštavanje o prin-

Jedan od 100 Roma doživi šezdesetu godinu

Stopa smrtnosti novorođenčadi kod Roma je za 50% veća od proseka u Republici Srbiji.

U takvoj situaciji, logično se postavlja pitanje, da li Romi imaju razloga za slavlje.

Prema zvaničnom popisu iz 2011. godine u Srbiji živi više od 147.000 Roma. Prema procenama Nacionalnog saveta Roma, u oko 600 naselja, u Srbiji živi između 600.000 i 700.000 Roma. Polovina Roma živa u neformalnim i nehigijenskim naseljima širom Srbije. Samo u Beogradu postoji oko 150 nehigijenskih naselja u kojima žive romske porodice. To su naselja bez ikakve komunalne infrastrukture i bez elementarnih uslova

udnom iseljenju, kao i onemogućavanje adekvatnih uslova stanovanja.

Kao privremeni smeštaj za raseljene porodice u Beogradu, obezbeđeni su metalni kontejneri od 14 kvadratnih metara, koji nisu adekvatni uslovi za život porodice.

Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravim i Revidiranom evropskom socijalnom poveljom garantovano je pravo na stanovanje, koje je jedno od osnovnih ljudskih prava, a država Srbija je potpisnica oba međunarodna dokumenta. Na žalost, svoju obavezu država nije ispunila, čime su u najvećoj meri pogodjeni pripadnici romske zajednice.

Najznačajnije izjave povodom Međunarodnog dana Roma

Predsednik Srbije, Tomislav Nikolić, istakao je da je zaštita prava nacionalnih manjina u Srbiji zagarantovana Ustavom i da Republika Srbija mora da štiti njihova prava, kao i da im se, radi ostvarivanja potpune ravnopravnosti i očuvanja identiteta, jemči posebna zaštita.

Gradonačelnik Beograda, Dragan Đilas, objavio je da će se u naredne dve godine rešiti stambeno pitanje za 202 romske porodice, uz finansijsku pomoć Evropske unije koja je u projektu partner Beogradu.

„Prethodne četiri godine mnogo smo uradili za naše sugrađane Rome koji su živeli u ne-higijenskim naseljima u Beogradu. Obezbedili smo smeštaj za 303 porodice, 1.389 ljudi dobilo je lična dokumenta, lične karte i zdravstvene knjižice, socijalnu zaštitu, a od 650 socijalnih stanova koje smo izgradili i uselili, 191 stan su doble romske porodice, od toga 91 porodica iz naselja kod „Belvila“ i ispod mosta „Gazela“ i 100 porodica koje su živele na drugim mestima u gradu,“ dodao je Đilas.

Ministar građevinarstva i urbanizma, Velimir Ilić istakao je da su loši uslovi stanovanja jedan od najvećih problema sa kojima se suočava romska zajednica, i uputio poziv Romima da se javе na konkurse za dodelu socijalnih stanova. Ilić je ukazao na to da se u Srbiji grade stanovi ukupne površine 10.000 kvadratnih metara koji su namenjeni najugroženijim slojevima stanovništva, uz napomenu da Romi prilikom dodele tih stanova imaju prednost, ali da je neophodno da se javе lokalnim vlastima. Takođe, on je dodao da je 14 gradova besplatno ponudilo komunalno opremljeno građevinsko zemljište na kojem bi trebalo da budu izgrađeni ovi stanovi.

Ministarka zdravlja, Slavica Đukić-Dejanović, istakla je da se zdravstvena zaštita Roma znatno poboljšala. Ona je istakla kao napredak u oblasti zdravstvene zaštite Roma postojanje romskih zdravstvenih medijatorki, koje će, kako je njavila, biti i stalno zaposlene u zdravstvenom sistemu Srbije.

Ministarka je ukazala na to da se, zahvaljujući angažovanju 75 zdravstvenih medijatorki, u bazi podataka našlo 130.000 Roma, uključujući 47.000 dece, pri čemu je 22.000 romske dece vakcinisano, dok je gotovo 10.000 žena prošlo sistematske preglede.

Direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, istakla je da je smrtnost dece u romskoj populaciji u odnosu na 2005. godinu dvostruko niža, ali ipak dva puta viša od republičkog proseka. *“Od 2003. godine, merama afirmativne akcije, na fakultete i više škole upisana 1.092 studenta i 2.000 srednjoškolaca romske nacionalnosti,”* izjavila je Suzana Paunović.

Ministar pravde i državne uprave, Nikola Selaković, izjavio je da Srbija mora biti sigurna kuća u kojoj vladaju jednakata prava, ali i obaveze za sve njene građane. *“Vlada i odgovorne institucije uz pomoć EU pripremaju razne projekte, kako bi se podigla svest o važnosti ljudskih prava i koji će Romima obezbediti adekvatno obrazovanje i bolji smeštaj, uključujući ih brže i lakše u socijalne tokove”*, rekao je Selaković

specijalni dodatak SVETSKI DAN ROMA

Najznačajnije izjave povodom Međunarodnog dana Roma

Predsednik skupštinskog Odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost, Meho Omerović, izjavio je da zajedničkim naporima, jačanjem tolerancije i solidarnosti, možemo da učinimo pozitivne pomake i unapredimo položaj romske zajednice.

Šef delegacije Evropske unije u Srbiji, Vensan Dežer, istakao je da Svetski dan Roma treba iskoristiti kao povod u zemljama EU, ali i u državama kandidatima da bi se ukazalo na potrebu integracije Roma i bolju zdravstvenu zaštitu.

Republički ombudsman, Saša Janković je izjavio da iako ima pojedinačnih primera da se životni uslovi najugroženijih Roma poboljšavaju, Romi generalno i dalje trpe posledice generacijskog siromaštva i diskriminacije i nema mesta zadovoljstvu napretkom u brzini integracije Roma u uobičajene društvene tokove.

Šef Misije OEBS-a u Srbiji, ambasador Peter Burkhard, pozvao je na dalje ulaganje napora u inkluziju Roma i veću toleraciju.

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, Nevena Petrušić, istakla je da su Romi i dalje najdiskriminiranija društvena grupa u Srbiji i pozvala je sve društvene aktere da još intenzivnije rade na suzbijanju svih oblika neposredne i posredne diskriminacije. "Iako je poslednjih godina dosta toga učinjeno na planu poboljšanja položaja romske zajednice, Romi su i dalje najdiskriminiranija društvena grupa u Srbiji, a diskriminacija je najviše izražena u oblasti zaštićenja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i stanovanja", istakla je ona.

Predsednik Nacionalnog saveta Vitomir Mihajlović rekao je da su osnovni problemi Roma siromaštvo, diskriminacija i velika stopa nezaposlenosti, kao i da je položaj te nacionalne manjine u Srbiji poboljšan formiranjem Nacionalnog saveta.

On je istakao da su problemi pripadnika te manjine i niska stopa obrazovanja, ali i problemi kada je u pitanju zdravstvo i dodao da je najvažnija integracija Roma u društveni, politički, ekonomski, kulturni i socijalni život.

Mihajlović je naveo da od 2.000 godine postoji politička volja u državi da pomogne romskoj nacionalnoj zajednici, ali da to nije dovoljno, već da su potrebna i konkretna dela.

On je ocenio i da se položaj Roma mnogo poboljšao od formiranja Nacionalnog saveta.

"Romi su mnogo prepoznatljiviji sada, makar u tom delu kada se većinski narod, država i međunarodne organizacije upoznaju sa problemima koji stalno serviramo", rekao je Mihajlović

Državni sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova Vladimir Božović uputio je poziv Romima da se uključe u rad policije i prijave na konkurse koji se raspisuju za prijem policijskih službenika.

Božović je ukazao na to da su svi konkursi za prijem u policijsku službu prevedeni i na romski jezik, i poručio da su Romi dobrodošli u policiju jer to automatski doprinosi i unapređenju uslova života i bezbednosti pripadnike te zajednice.

specijalni dodatak SVETSKI DAN ROMA

Medijsko izveštavanje o Svetskom danu Roma

Jedan dan odgovornog izveštavanja o Romima nije dovoljan

Romi širom sveta po 42.put obeležavaju svoj najveći praznik. U Srbiji su se tim povodom oglasili gotovo svi najviši državni zvaničnici koji su pored čestitki Romima uputili i obećanja da će se u narednom periodu njihov položaj u društvu popraviti.

Gotovo svi mediji u Republici Srbiji izveštavali su o proslavi Svetskog dana Roma. Suvršno bi bilo da ponavljamo priču koju je većina mogla da vidi na bilo kojoj televiziji ili da pročita na mnogobrojnim portalima ili u novinama. Svi najviši državni funkcioneri su ostali zapaženi tog dana kao borci za prava Roma i svi su se složili da Romi žive u teškim okolnostima. Možda su neki već ujutru bili srećni što je Svetski dan Roma iza nas, a možda je bilo i onih koji su brzo zaboravili važna obećanja data Romima.

Nadamo se da ipak nije tako, ali da bi bili sigurni pratćemo i redovno izveštavati o napredovanju u ispunjavanju konkretnih obećanja.

Za sada, sve što su Romi dobili od svog dana je da su bar na jedan dan imali javnu naklonost najviših državnih funkcionera i pošteno izveštavanje o položaju u društvu. Mediji su tog jednog dana prenosili tačne informacije, alarmantne brojke i izvodili pravilne i logične zaključke, od kojih se društvo zgražavalо. **Nivo obrazovanja, stopa nezaposlenosti, smrtnost kod dece, prosečna dužina trajanja života i niz drugih parametara, jasno ukazuju da**

Tog jednog dana u dnevним novinama nisu objavljivani vicevi o Romima, a u crnim hronikama su se pojavljivali ljudi koji su prekršili zakon ili su osumnjičeni za neko krivično delo, a ne Romi koji ponovo krše zakon, vrše pljačku ili neki drugi prekršaj. Informacije o etničkoj pri-padnosti osumnjičenog, posebno ukoliko se te informaciјe objavljuju selektivno, mogu naneti ozbiljne štete

Romi, kao društvena grupa, žive najteže i da je hitna i značajna pomoć potrebna.

Tog jednog dana u dnevnim novinama **nisu objavljivani vicevi o Romima**, a u crnim hronikama su se pojavljivali ljudi koji su prekršili zakon ili su osumnjičeni za neko krivično delo, a ne Romi koji ponovo krše zakon, vrše pljačku ili neki drugi prekršaj. Informacije o etničkoj pri-padnosti osumnjičenog, posebno ukoliko se te informaciјe objavljuju selektivno, mogu naneti ozbiljne štete

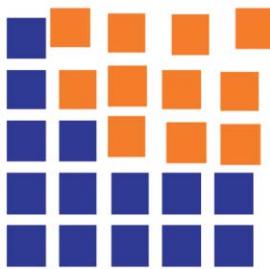
duštvu, a određenu društvenu grupu dovesti u izuzetno težak položaj. Tog jednog dana, **mediji kao da su odjednom razumeli dobro svoj značaj i važnost odgovornog odnosa prema sopstvenom poslu**.

Mediji u Srbiji su za Svetski dan Roma odradili dobar posao i profesionalno su izveštavali, tako da sa pravom možemo da se nadamo da više nećemo u novinama moći da

pronađemo viceve o malom Cigi ili informaciju da je Rom uhapšen zbog krađe.

Predstavnici medija su pokazali odgovoran i profesionalan odnos čime se ovogodišnji Svetski dan Roma možda **najavljuje drugaćiji odnos medija prema romima**.

Centar za istraživanja migracija
Center for Migration Studies

Publikaciju finansijski podržava Ambasada Sjedinjenih Američkih Država iz Beograda i misija OEBS u Srbiji.
Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove Vlada i organizacija
koje finansiraju ovaj projekat.